

10 år gammel og kriminalitetstruet

Bachelorprojekt på socialrådgiveruddannelsen

Semester:	7. semester
Modul:	Modul 13
Gruppenr.:	Gruppe 9
Antal anslag:	155.587
Titel:	10 år gammel og kriminalitetstruet - <i>En undersøgelse af praktikere og andre aktører på børneområdets forståelse af forebyggelse, straf og barnets bedste i forbindelse med oprettelsen af Ungdomskriminalitetsnævnet.</i>
Engelsk titel:	10 years old and at risk of juvenile delinquency - <i>A study of comprehensions among social workers in practice and other operators in the field of children concerning prevention, punishment and the interest of the child regarding the establishment of Ungdomskriminalitetsnævnet.</i>
Dato:	D. 05.01.2023
Vejleder:	Kathrine Vitus

Navn:	Anne-Sofie Sørensen		
Studienr.:	20193349	Studentmail:	asare19@student.aau.dk
Navn:	Julie Malene Thomsen		
Studienr.:	20194677	Studentmail:	jmth19@student.aau.dk

Abstract

The purpose of this study is to conclude different comprehensions among social workers in practice and other operators in the field of children, of the proportions between prevention and prevention within the subject of juvenile delinquency regarding children between the age of 10-14. In addition, we researched how the bill of 84 2018-19 and the establishment of the Ungdomskriminalitetsnævn is in compliance with the interest of the child and the fact that this should be valued above any other regards in all measures concerning children.

The study is based on qualitative interviews with three social workers, who all have a connection to the UKN. Additionally, we have gathered existing empirical data to compare and elaborate the comprehensions. The study is based on an abductive method with a predominance of the inductive method. Our study attributes a combination of the interactionist and the social constructivist scientific theoretical approach.

To sum up, the study has identified various comprehensives including the social workers claiming that the establishment of the UKN derives from the intention of prevention with no intent of punishing children. However, the interpretation of the wording of the act seems to differ concerning other operators like Institut for Menneskerettigheder and Dansk Socialrådgiverforening, who claim that this establishment is pushing children into a criminal justice system despite the fact that they have not reached the age of criminal responsibility. Our work has shown that the children affected by the law are having poor legal rights in comparison to the former system of juvenile delinquency. Our concern is based on whether the UKN is taking the child's age and maturity into account and consideration. Furthermore, we question whether the children should be given legal rights ranked alongside Service-loven even though they might not be able to understand and take action of the right, due to their possible lack of mental development. Finally, we propose new options for actions at macro-, meso- and microlevels in social work with children at risk of juvenile delinquency.

Indholdsfortegnelse

Abstract	2
Indledning	5
<i>Børnesynet historisk set</i>	6
Problemstilling	8
<i>Valg af emne</i>	9
<i>Ungdomskriminalitet som socialt problem</i>	9
<i>Projektets formål</i>	10
Problemformulering	10
Afgrænsning	11
Operationalisering af begreber	11
<i>Straf</i>	12
<i>Forebyggelse</i>	12
<i>Barnets bedste</i>	12
<i>Mistænkt</i>	13
<i>Kriminalitet</i>	14
Redegørelse	14
<i>Lovforslag 84 2018-19</i>	14
<i>Retssikkerhed og klageadgang for målgruppen</i>	17
<i>UKN i praksis</i>	18
Videnskabsteori	21
<i>Videnskabsteoretisk baggrund</i>	21
<i>Videnskabsteoretiske overvejelser</i>	21
<i>Valg af videnskabsteoretisk tilgang</i>	22
Analysestrategi	23
Metode	23
<i>Kvalitativ metode og kvantitativ data</i>	23
<i>Udvælgelseskriterier for empirisk materiale</i>	24
<i>Databeskyttelsesregler og forskningsetik</i>	26
<i>Interviewguide</i>	27
<i>Projektets kvalitet</i>	28

<i>Databearbejdning - transskribering og kodning</i>	29
<i>Juridisk metode</i>	30
<i>Retsdogmatisk teoretisk metode</i>	30
<i>Juridiske fortolkningsmetoder</i>	31
<i>Projektets retskilder</i>	31
Teori	32
<i>Afværgemekanismer blandt frontmedarbejderne - Michael Lipskys teoretiske viden</i>	32
<i>Bureaukratiet som organisationsform - Max Webers idealtypiske bureaukratimodel</i>	34
<i>Stemplet som en outsider - Howard Beckers teoretiske viden om afvigelsessociologi</i>	35
<i>Individets behov for anerkendelse - Axel Honneths anerkendelsesteori</i>	36
Analyse	37
<i>Præsentation af informanter</i>	37
<i>Delanalyse 1 - Intention og omsætning af LBU i praksis</i>	38
<i>Er børnene sikret retfærdig rettergang når deres sag henvises til UKN?</i>	38
<i>Straksreaktioner og forbedringsforløb - implementering og forståelsen heraf</i>	41
<i>Krydspres i lovens anvendelse</i>	46
<i>Serviceoven overfor Lov om Bekæmpelse af Ungdomskriminalitet</i>	48
<i>Delanalyse 2 - Ros og anerkendelse er nøglebegreber når det kommer til arbejdet med kriminelle børn</i>	50
Diskussion	54
<i>Praktikere og andre aktørers forståelse om forholdet mellem forebyggelse og straf</i>	55
<i>Hvornår er et barn kognitivt i stand til at forstå konsekvenserne af egne handlinger?</i>	57
<i>Sikres barnets bedste ved at udvide børnenes rettigheder?</i>	60
<i>Etiske overvejelser i arbejdet med kriminalitetstruet børn</i>	62
Konklusion	63
Handleforslag	66
<i>Handleforslag på makroniveau</i>	66
<i>Handleforslag på mesoniveau</i>	67
<i>Handleforslag på mikroniveau</i>	68
Litteraturliste	70
Bilagsliste	74

Indledning

Den kriminelle lavalder er 15 år, og børn skal ikke i fængsel, men når børn og unge begår kriminalitet tidligt i livet, kan det være starten på en kriminel løbebane, som kan ende med omfattende og alvorlig kriminalitet. I den nuværende indsats mod ungdomskriminalitet mangler der fælles retning og konsekvens. Hverken det sociale system eller retssystemet evner at gribe tidligt nok ind og hjælpe de unge, inden de havner på samfundets skyggeside. De unge oplever ikke at blive stillet til ansvar for deres kriminelle handlinger (L 84, alm. bem. pkt. 1, s. 12).

Sådan lød ordene fra lovforslag 84 af 2018-19 (herefter L 84), da det nye lovforslag om bekæmpelse af ungdomskriminalitet blev fremsat i oktober 2018. Lovforslaget resulterede i blandt andet oprettelsen af Ungdomskriminalitetsnævnet (herefter UKN), som har til formål at sikre forebyggelse af kriminalitet for børn og unge mellem 10-17 år efter de har haft deres kriminelle debut. L 84 trådte i kraft med virkning fra januar 2019.

Jf. Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (Herefter LBU) § 2, stk. 2, finder loven anvendelse for målgruppen af de 10-14-årige, som er mistænkt for kriminalitet og samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet. Jf. LBU § 12, kan sanktionen fra UKN bestå i at pålægge barnet eller den unge en straksreaktion eller jf. § 13, et forbedringsforløb hvor der iværksættes en foranstaltning og udarbejdes en handleplan. En straksreaktion kan bestå i at bidrage til at genoprette forrettet skade eller deltage i andre aktiviteter med genoprettende formål, herunder udføre samfundsnyttigt arbejde, hvorimod handleplanen i forbedringsforløbet skal angive en eller flere konkrete foranstaltninger for barnet eller den unge, som vurderes egnede i forhold til barnets eller den unges problemer og behov.

Oprettelsen af UKN har været midtpunkt for stor debat og kritik. Heriblandt fra Dansk Socialrådgiverforening (herefter DS) som stiller sig særligt kritisk over for tiltaget, idet de i deres høringsvar til L 84 hævder, at den kriminelle lavalder sænkes til 10 år, samt at ændringerne markant svækker et børnefagligt helhedssyn (Berlau, 2022). Ligeledes har Institut for Menneskerettigheder udgivet rapporten 'Ungdomskriminalitetsnævnet i et menneskeretligt perspektiv' hvori de fremhæver, at der ge-

nerelt er et behov for at forbedre børn og unges retssikkerhed ved nævnet, da de mener at UKN repræsenterer et system, som har ganske indgribende og vidtrækkende konsekvenser for de børn og unge, som bliver omfattet af loven (Laurson, Thage & Pallesen, 2022).

Vi bliver derfor i projektet nysgerrige på, hvorvidt oprettelsen af UKN harmonerer med det børnesyn, som der politisk og juridisk er et øget fokus på. Jf. Bekendtgørelse af FN-konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder (herefter Børnekonventionen) artikel 3, skal barnets tarv komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende børn. Barnets tarv, eller barnets bedste, som det vil omtales i projektet, syntes at have vundet indpas i den politiske debat når det sociale område for børn og unge diskuteres. Jf. LBU § 1, skal indsatserne fastlægges og gennemføres for barnets bedste, samtidig med at de skal være helhedsorienterede og bygge på barnets egne ressourcer og tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering af barnets og familiens forhold.

Umiddelbart lægger L 84 altså op til, at der handles ud fra barnets bedste, men samtidig repræsenterer UKN et system, hvor børn formentlig vil blive betragtet som kriminelle, trods de er under den kriminelle lavalder. Vi er derfor interesseret i at undersøge, hvorvidt loven i praksis kan forene disse to modsatrettede perspektiver. Derfor vil vi i projektet stille os undrende overfor hvilke forståelser der findes blandt praktikere og andre aktører på børneområdet om forholdet mellem forebyggelse og straf af børn i alderen 10-14 år, og hvordan disse forståelser harmonerer med tanken om, at barnets bedste altid bør komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende børn.

Børnesynet historisk set

Synet på barnet som subjekt har gennem den seneste årrække været under forandring. Dette bliver evident gennem de politiske reformer der med tiden har vundet indpas på området. Ændringerne er med til at tydeliggøre at der historisk set har været flere forskellige diskurser for måden hvorpå man anser, betragter og behandler barnet. Den historiske udvikling bliver altså et udtryk for forskellige forståelser af, hvad der må anses for værende forsvarlig og børnevenlig sagsbehandling og hvordan dette bedst muligt praktiseres på en måde, der er hensigtsmæssigt for både barnet og det sociale system.

I 2010 sænkede den daværende VK-regering den kriminelle lavalder til 14 år, hvor formålet var at det ville få nogle børn og unge til at overveje konsekvenserne af deres handlinger en ekstra gang, så de dermed undlod at begå kriminalitet. Ændringen blev indført til trods for at det gik mod et flertal i den Ungdomskommission, som regeringen selv havde nedsat. Venstres daværende retsordfører, Kim Andersen, hævdede derudover at nedsættelsen af den kriminelle lavalder ville have en præventiv effekt (Toft, 2017). Forskere fandt dog ingen evidens for at nedsættelsen havde en positiv effekt, eftersom de 14-årige som var omfattet af den sænkede lavalder var mere tilbøjelige til at begå ny kriminalitet sammenlignet med de 14-årige som begik kriminalitet forud for sænkelsen af den kriminelle lavalder (ibid.).

I 2011 trådte 'Barnets Reform' i kraft. Målsætningen med reformen var, at den skulle sikre "at udsatte børn og unge får de bedste muligheder for at trives og udvikle deres personlige og faglige kompetencer. Samtidigt er der fokus på at styrke samarbejdet omkring barnet på alle niveauer" (Socialstyrelsen 2022a). På området for ungdomskriminalitet medførte reformen at handleplaner for børn under 18 år, som havde begået voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, skulle indeholde en plan for en indsats, som kunne hindre, at barnet begik yderligere kriminalitet (Servicestyrelsen, 2011). Det bliver ydermere i reformen fra 2011 fremsat, at der på daværende tidspunkt stadig manglende viden i forhold til, hvad der virker på området, men at man ved hjælp af forskning kunne begynde at tegne nogle konturer af hvad der har effekt, og lige så vigtigt hvad der ikke har effekt, på området for udsatte børn og unge (Socialministeriet, Servicestyrelsen & KL, 2010).

I 2012 hævdede den daværende SRSF-regering igen den kriminelle lavalder til 15 år (Toft, 2017).

I 2017 fremsatte VLAK-regeringen et nyt udspil 'Alle handlinger har konsekvenser', som skulle reformere indsatsen mod ungdomskriminalitet, idet de mente, at der manglede en fælles retning og konsekvens i den forhenværende indsats. Regeringen introducerede derfor en ny ungelavalder på 12 år, som skal sikre en konsekvent reaktion når unge begår kriminalitet, for at kunne gribe de unge inden de havner i den hårde kerne af kriminelle unge (Regeringen, 2017). Det er af denne reform at LBU udspringer fra.

Ovenstående tilgange til arbejdet med udsatte børn ses styrket yderligere med reformen 'Børnene Først' fra 2022. Her blev det fremsat, at der er en ret i sig selv at børn får en god start på livet. Denne

ret skal garderes ved at have langt mere fokus på at sætte tidligt ind, mens der samtidigt skal iværksættes den korrekte indsats fra start. Partierne blev ligeledes enige om, at det samfundsmæssigt betaler sig at lægge en stor investering i børn og unges trivsel (Social- og Ældreministeriet, 2022).

Af reformen Børnene Først udspringer en ny lov, Barnets Lov. Denne er på nuværende tidspunkt under behandling og forventes at træde i kraft i april 2023. I aftaleteksten til Børnene Først fremgår det at:

Med en ny Barnets Lov ønsker partierne at stadfæste et tidssvarende børnesyn, der både i lovgivning og praksis skal sikre, at børn ses i deres egen ret, får flere rettigheder, og at rettighederne og barnets stemme får større betydning i sagsbehandlingen. Børns retssikkerhed skal prioriteres, og de skal opleve et børnevenligt system, der møder dem med en målrettet og sammenhængende indsats (Social- og Ældreministeriet, 2022, s. 1).

Den politiske målsætning bliver dermed, at børn skal ses i deres egen ret, at de skal mødes at et børnevenligt system, men at de samtidig bliver mødt med konsekvens, såfremt de er i risikogruppen for at havne i den hårde kerne af kriminelle unge. Sammenlignes dette, med L 84 giver det anledning til nysgerrighed i forhold til hvorvidt dette findes foreneligt.

Problemstilling

I følgende afsnit vil vi redegøre for problemstillingens relevans for faget, professionen og det sociale arbejdes praksis. Indledningsvist begrundes emnevalget, hvorefter vi vil forsøge at definere det sociale problem, og sætte det i relation til ungdomskriminalitet. Dernæst vil vi redegøre for hvorvidt ungdomskriminalitet kan være starten på en kriminel løbebane, og hvilke andre sociale problemer, der kan udvikles i relation til kriminalitet. Afslutningsvis vil projektets formål uddybes, som herefter vil lede os frem til projektets problemformulering.

Valg af emne

Vi har i gruppen indledningsvist til projektet foretaget os grundige overvejelser i forhold til emnevalg. Vi har hver især en særlig interesse inden for henholdsvis børneområdet og området for kriminalitet, hvorfor vi finder en sammensmeltning af disse områder relevant. Dette bygger på, at vi hver især har relation til områderne og har stiftet bekendtskab med arbejdets praksis gennem henholdsvis arbejde i en familieafdeling og arbejde i Kriminalforsorgen. Disse praksiserfaringer styrker vores nysgerrighed for emnet, og bidrager ligeledes til, at vi har forskellige forståelser og perspektiver, som vi bringer med ind i udarbejdelsen af projektet.

Ungdomskriminalitet som socialt problem

Et socialt problem kan defineres ved, at “der er en oplevet, uønsket social livssituation, som der er en udbredt opfattelse om, at politiske institutioner har et ansvar for at få løst” (Bundesen, 2015 s. 27). Oftest kan sociale problemer defineres ved at der er en afstand mellem hvad der opfattes som normen, og hvad der opfattes som problematisk, gældende for både levevilkår og værdier, som strider mod samfundets og majoritetens normer og værdier (Meeuwisse & Swärd, 2014). Ud fra Bundesens betragtning bliver ungdomskriminalitet derfor per definition et socialt problem, idet det strider imod samfundets normer i form af et lovbrud. Når det er sagt, kan det diskuteres, hvorvidt de politiske institutioner afhjælper ungdomskriminaliteten ved at straffe de børn, som begår kriminalitet. Ifølge Bundesen vil det forudsætte at man mener, at straf medvirker til at den kriminelle får en bedre livssituation. Når det politiske system påtager sig ansvaret for at afhjælpe det sociale problem er det altså ikke ensbetydende med at problemet rent faktisk løses (Bundesen, 2015).

Vi vil dog i projektet definere ungdomskriminalitet som et socialt problem, idet svage prosociale værdier, såsom at barnet udviser mangel på afstandtagen overfor norm- og regelbrud, positiv indstilling til kriminel adfærd samt at være sigtet eller straffet for kriminalitet, er risikofaktorer for at indgå i problemskabende ungegrupperinger (Socialstyrelsen, 2022b). Det er påvist, at kriminalitet i de tidlige børne- og ungdomsår kan resultere i en kriminel fremtid. Justitsministeriets Forskningskontor har i 2021 udarbejdet en undersøgelse, hvori de undersøger, udviklingen i andelen, der recidiverer i perioden 2011-2017. Undersøgelsen viser, at mellem 41 og 44 procent af de unge, i alderen 10-17 år,

der er registreret for en straffelovsovertrædelse i denne periode, registreres på ny med endnu en straffelovsovertrædelse i løbet af de to efterfølgende år (Fuglsang & Hansen, 2021). Der ses dermed en sammenhæng mellem kriminalitet i ungdomsårene, og videreførelse af kriminalitet, da det er lidt under halvdelen af de unge, som begår ungdomskriminalitet, der recidiverer, hvorfor behovet for forebyggelse bliver centralt.

På baggrund af ovenstående ser vi på området for ungdomskriminalitet at der er et behov for politisk opmærksomhed og forebyggelse. I den forbindelse finder vi det væsentligt at undersøge i hvilket omfang seneste tiltag på området - L 84 og oprettelsen af UKN - har bidraget til forskellige forståelser omkring forholdet mellem forebyggelse og straf, samt hvordan disse forståelser harmonerer med begrebet barnets bedste.

Projektets formål

Projektet har til formål at undersøge, hvorvidt L 84 og oprettelsen af UKN udspringer fra forståelsen om, at børn bør stilles til strafferetligt ansvar og om det ud fra ideen om straf, konsekvens eller forebyggelse er muligt at efterleve gældende lovgivning og retningslinjer om barnets bedste. For hvornår giver det mening at straffe et barn? Der er de seneste år kommet et øget politisk fokus på at der i sager vedrørende børn altid skal handles efter begrebet barnets bedste. Af den grund finder vi det bemærkelsesværdigt at der samtidigt indføres en lov, der efter vores overbevisning gør det muligt at straffe børn og behandle disse sager under rammer, der er lignende dem, som er gældende personer over den kriminelle lavalder. Vi vil i projektet derfor diskutere, hvilke forståelser, der er blandt praktikere på børneområdet når forholdet mellem forebyggelse og straf belyses, og hvordan dette harmonerer med at kunne handle efter barnets bedste. Dette leder os frem til følgende problemformulering:

Problemformulering

Hvilke forståelser findes der blandt praktikere og andre aktører på børneområdet om forholdet mellem forebyggelse og straf af børn i alderen 10-14 år, og hvordan harmonerer lovforslag 84 og oprettelsen af Ungdomskriminalitetsnævnet med tanken om, at barnets bedste bør komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende børn?

Afgrænsning

Vi vil i projektet afgrænse målgruppen til at omhandle børn og unge i alderen 10-14 år. Dette valg falder på, at det er hos denne målgruppe, vi ser at lovændringen har haft den største indvirkning, i kraft af at børn og unge i denne aldersgruppe befinder sig under den kriminelle lavalder, og dermed ikke formelt set kan dømmes eller straffes i det danske straffesystem. Der er dog, på trods af det faktum, sket en ændring og udvikling på området for ungdomskriminalitet de seneste år, hvilket bevirker, at vi har en formodning om, at disse børn i mødet med UKN sættes i strafferetlige rammer, der er lignende dem, som er gældende for unge over den kriminelle lavalder. Dette har blandt andet vakt kritik fra DS, som hævder, at man i kraft af oprettelsen af UKN sænker den kriminelle lavalder til 10 år (Berlau, 2022). Dette finder vi påfaldende hvorfor det bliver oplagt at belyse senere i projektet.

På baggrund af ovenstående har vi bevidst valgt ikke at beskæftige os med målgruppen af 15-17-årige, hvis sager ligeledes behandles i UKN, da disse personer er over den kriminelle lavalder, og derfor modsat de 10-14-årige kan straffes for deres kriminelle handlinger efter gældende lovs bestemmelser. Af samme grund redegøres der i projektet derfor heller ikke for lovgivningen eller procedurer, som er gældende for denne aldersgruppe. Hvis vi havde beskæftiget os med denne målgruppe, ville vi være nødsaget til at tillægget projektet et andet perspektiv og konklusionen var derfor formentlig blevet en anden.

Operationalisering af begreber

I projektet anvendes en række begreber, som er relevante at operationalisere, således at begreberne forstås i forhold til den betydning, som de tillægges. I følgende afsnit vil begreberne *straf*, *forebyggelse*, *barnets bedste*, *mistænkt* samt *kriminalitet* derfor udpensles.

Straf

Når vi i projektet henviser til begrebet straf, menes der ikke straf i den betydning at barnet kommer i fængsel for sine kriminelle handlinger. I de almindelige bemærkninger til L 84 fremgår det at:

I den nuværende indsats mod ungdomskriminalitet mangler der fælles retning og konsekvens. Hverken det sociale system eller retssystemet evner at gribe tidligt nok ind og hjælpe de unge, inden de havner på samfundets skyggeside. De unge oplever ikke at blive stillet til ansvar for deres kriminelle handlinger (L 84, alm. bem. pkt. 1, s. 12).

Når der i projektet refereres til straf henvises der derfor til at barnet bliver straffet for sine kriminelle handlinger ved at opleve en konsekvens og ved at blive stillet til personligt ansvar.

Vi hæfter os ved at begrebet straf kan tillægges flere forskellige betydninger, hvorfor det blandt andet er forståelserne heraf, som vi ønsker at undersøge i projektet.

Forebyggelse

Når vi i projektet derimod henviser til begrebet forebyggelse, menes der forebyggelse i den forstand, at når barnet har begået kriminalitet skal det forebygges at barnet begår yderligere kriminalitet. Der menes dermed ikke forebyggelse i den forstand, at det skal forebygges at i forvejen lovlydige børn begår kriminalitet i det hele taget. Projektet har altså derfor ikke fokus på fokusområdet, der omtales 'den effektive og forebyggende indsats for alle børn og unge' i L 84.

Barnets bedste

Begrebet barnets bedste synes ikke at have en entydig definition, hvorfor vi følgende afsnit vil forsøge at redegøre for, hvordan vi vil definere begrebet i projektet. Jf. Børnekonventionens artikel 3, stk. 1 skal barnets tarv komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende børn. Det defineres yderligere i stk. 2, at deltagerstaterne skal påtage sig at sikre barnet dets beskyttelse og omsorg, som er nødvendig for barnets trivsel under hensyntagen til de rettigheder og pligter, som barnets forældre, værge eller andre personer med juridisk ansvar for barnet er omfattet af, og skal med henblik herpå træffe alle passende lovgivningsmæssige og administrative forholdsregler.

Ligeledes fremgår det af LBU § 1, at indsatserne, som er iværksat af UKN skal fastsættes og gennemføres for barnets bedste, være helhedsorienterede, bygge på barnets egne ressourcer og tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering af barnets og familiens forhold. Barnets synspunkter skal ligeledes altid inddrages med passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed.

Adspurgt til, hvordan det sikres at fokuset på barnets bedste fortsat vil komme i første række i det strafferetlige system, som foreslås i lovforslaget, fremhævede daværende minister Søren Pape Poulsen, blandt andet, at der altid vil skulle tages udgangspunkt i det enkelte barn, når UKN træffer afgørelse om iværksættelse af sociale foranstaltninger (Poulsen & Johansen, 2018a).

Begrebet har altså ikke en entydig definition, hvilket ligeledes illustreres i den empiri, som vi har indsamlet fra vores informanter. Her beder vi informanterne individuelt om at definere begrebet, og svarene er mangeartede. En af informanterne beskriver for eksempel, at for hende handler barnets bedste om hele forståelsen af at gribe tidligt ind. Hun mener, at barnets bedste er at få hjulpet rettidigt og med den rette indsats. En anden informant beskriver at for hende handler barnets bedste om at alle omkring barnet har en forpligtelse i at barnet har det godt. Den sidste informant har svært ved at definere begrebet, idet hun mener, at det er individuelt, hvad barnets bedste er.

Når begrebet barnets bedste anvendes i projektet, henvises der dermed til, at de foranstaltninger som iværksættes altid skal tage hensyn til det individuelle barn, og at barnet skal inddrages i passende omfang. Barnets bedste indebærer ligeledes en forpligtelse til at sikre barnet den beskyttelse og omsorg, som er nødvendig for barnets trivsel samt at den hjælp, som iværksættes for barnet, sikres rettidigt.

Mistænkt

Børn og unge under 15 år er under den kriminelle lavalder, hvorfor de ikke kan sigtes eller tiltales for at have begået kriminalitet. I L 84 fremgår det af de almindelige bemærkninger, at begrebet mistænkt anvendes i den situation, hvor politiet på baggrund af efterforskningen finder det tilstrækkeligt bevist, at den rette gerningsmand er fundet. Først herefter kan barnet henvises til UKN (L 84, alm. bem. pkt. 2.1.2.6.1). Der vil på denne baggrund derfor ikke blive anvendt begreberne sigtet eller dømt i projektet, idet disse ikke er aktuelle for den målgruppe, som projektet centrerer sig om.

Kriminalitet

Når der i projektet anvendes begrebet kriminalitet henvises der først og fremmest til de kriminelle handlinger, som børn i alderen 10-14 år skal være mistænkt for, for at LBU finder anvendelse. Denne form for kriminalitet indebærer jf. § 2, stk. 2, pkt. 1, at barnet er mistænkt for forbrydelse mod liv og legeme jf. Straffeloven (herefter SFL) kapitel 25 eller forbrydelser mod den personlige frihed jf. SFL kapitel 26 og SFL §§ 119, 119 b, 123, 180, 216-225, 281 og 288, som blandt andet indebærer forbrydelse mod den offentlige myndighed m.v., almenfarlige forbrydelser, seksualforbrydelser samt røveri og afpresning. Jf. LBU § 2, stk. 2, pkt. 2 kan loven tillige finde anvendelse for børn i alderen 10-14 år, som er mistænkt for anden alvorlig kriminalitet ved overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven, og som samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet.

Andre gange hvor vi anvender begrebet kriminalitet henvises der ikke til en specifik form for kriminalitet, men derimod kriminalitet i al almindelighed. Denne definition af kriminalitet anvendes når vi i projektet vil beskrive, hvor mange, som recidiverer senere i livet.

Det vil i projektet fremgå tydeligt, hvilken definition af kriminalitet, som henvises til.

Redegørelse

I følgende afsnit vil der redegøres for L 84, som blev vedtaget i december 2018, og resulterede i blandt andet oprettelsen af UKN. Først vil der belyses hvilke tanker, som var bag lovforslaget, hvorefter der vil redegøres for, hvordan loven aktuelt udmøntes i praksis.

Lovforslag 84 2018-19

I oktober 2018 blev L 84 fremsat af den daværende justitsminister, Søren Pape Poulsen. Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget hævdes det, at der var behov for en ny og helhedsorienteret indsats med et klart mål, hvilket indebar at børn og unge skulle bringes ud af kriminalitet og tilbage i

fællesskabet. “Det skal sikres, at der er en helhedsorienteret indsats med mærkbar og hurtig konsekvens, og at børn og unge bliver stillet til ansvar, når de begår kriminalitet, samtidig med at de understøttes i en kriminalitetsfri tilværelse fremover” (L 84, alm. bem. pkt. 1, s. 12). På den baggrund blev UKN oprettet som et nævn, der har til formål at behandle sager vedrørende børn og unge i alderen 10-17 år, som enten var mistænkt eller dømt for alvorlig eller omfattende kriminalitet. UKN vil kunne fastsætte en straksreaktion af opdragende og genoprettende karakter eller fastsætte et forbedringsforløb af to års varighed, som dog for de 10-14-årige kan vare op til 4 år. Af de almindelige bemærkninger fremgår det ligeledes, at der oprettes en Ungekriminalforsorg, som i samarbejde med barnets opholdskommune skal føre tilsyn med, at barnet efterlever UKN’s afgørelse (L 84, alm. bem. pkt. 1).

Af de almindelige bemærkninger til L 84 fremgår det, at indsatsen skal løftes og målrettes, således at kommunerne iværksætter de nødvendige indsatser, så børnene kommer på rette spor. Kompetencen til at behandle sager, hvor børn og unge i alderen 10-17 enten er mistænkt eller dømt for alvorlig kriminalitet og samtidig er særligt udsat for at ende i den hårde kerne af kriminelle unge, flyttes derfor fra kommunerne over til det nyoprettede UKN (L 84, alm. bem. pkt. 2.1.1.2).

Nævnet skal ledes af en dommer, som i sagerne vedrørende børn i aldersgruppen 10-14 år, skal have gennemført en særlig efteruddannelse målrettet håndtering af sager vedrørende denne målgruppe. Jf. LBU § 3, stk. 2, skal nævnets andre medlemmer udgøre ansatte i politiet med indsigt i kriminalitetsforebyggende arbejde og kommunalt ansatte med indsigt i sager om social støtte til udsatte børn og unge. Jf. § 6, vil UKN blive bistået af en børnesagkyndig i sager vedrørende børn i alderen 10-14 år. Af de almindelige bemærkninger fremgår det, at den børnesagkyndiges opgave er at sikre en yderligere faglig indsigt i forhold til børn, dog er vedkommende ikke nævnsmedlem, og har derfor ikke stemmeret (L 84, alm. bem. pkt. 2.1.2.2). Nævnet er en uafhængig instans, hvorfor det fungerer uafhængigt af den politiske proces, og kan hverken tage imod instruktioner fra regeringen eller Folketinget, ligesom at medlemmerne ikke kan deltage i behandlingen af andre sager vedrørende samme person i den offentlige forvaltning eller ved domstolene (L 84, alm. bem. pkt. 2.1.2.4).

Det fremhæves i de almindelige bemærkninger til L 84 at det er væsentligt, at de børn, som begår kriminalitet, oplever at blive gjort ansvarlige, og oplever, at kriminel adfærd har konsekvenser. Politiet skal i den forbindelse vurdere og beslutte gennem en screening, om sagen, hvor et barn er mistænkt for kriminalitet, skal henvises til UKN. Denne beslutning skal træffes senest 10 dage efter, at

den unge er mistænkt (L 84, alm. bem. pkt. 2.1.2.6.1). Såfremt barnet har begået personfarlig kriminalitet, vil kriminalitetens karakter alene kunne begrunde henvisningen. Hvis barnet har begået anden alvorlig, dog ikke personfarlig, kriminalitet, vil sagen skulle henvises UKN i de tilfælde, hvor barnet i øvrigt har særlige risikofaktorer, der gør vedkommende særligt udsat for at begå yderligere kriminalitet (Ibid.).

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til L 84 at når sager vedrørende børn modtages fra politiet, skal UKN's sekretariat orientere den ansvarlige kommune, som herefter skal udarbejde en ungefaglig undersøgelse samt en indstilling til nævnet om hvilke foranstaltninger der bør iværksættes. Herudover skal det fremgå, hvorvidt kommunen indstiller til at der skal indkaldes ressourcepersoner for barnet samt barnets og forældremyndighedsindehaveren(e)s holdning hertil (L 84, alm. bem. pkt. 2.1.2.6.3.2).

Formålet med nævnsrådet er, at der skal skabes en dialog mellem nævnet, barnet, forældremyndighedsindehaverne og andre ressourcepersoner, hvor der tages udgangspunkt i konklusionerne fra den ungefaglige undersøgelse samt kommunens indstilling, så der kan nås frem til en straksreaktion eller et forbedringsforløb, som er tilpasset den konkrete situation (L 84, alm. bem. pkt. 2.1.2.6.4.2). Der skal primært være et fokus på de områder, hvor der er behov for at få barnet til at arbejde med at ændre sin holdning og adfærd, og hvor der er behov for at støtte barnets udvikling i en positiv retning (ibid.). Reaktionsmulighederne svarer til de foranstaltninger, som kan iværksættes efter lov om social service (herefter SEL) § 52, stk. 3. Derudover kan der i afgørelserne fastsættes en eller flere handlepligter for barnet, eksempelvis at barnet skal være hjemme på et bestemt tidspunkt, hvilket kan sidestilles med de handlepligter som kan fastsættes i børn- og ungepålægget jf. SEL §57 b, stk. 3 (L 84, alm. bem. pkt. 2.1.2.7).

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til L 84, at der ikke er tale om en strafferetlig proces i og med at UKN ikke kan idømme barnet sanktioner eller tage stilling til, hvorvidt barnet er skyldig i at have begået kriminaliteten. Det fremgår dog at reaktionerne trods dette skal være mærkbare og konsekvente med formål om, at barnet tydeligt indser at grænsen for acceptabel adfærd er overskredet, og at dette indebærer et konsekvent tilsyn over for barnet med henblik på at understøtte en kriminalitetsfri tilværelse (ibid.).

For at sikre at ingen børn bliver tabt i systemet oprettes Ungekriminalforsorgen (herefter UKF), som skal sikre, at der bliver ført tilsyn med at børnene efterlever UKN's afgørelse. Barnet får tilknyttet en tilsynsførende, som følger barnet under hele forbedringsforløbet (L 84, alm. bem. pkt. 2.2.2.2). Det er ligeledes relevant at forældremyndighedsindehaveren(e) inddrages til møderne samt deltager til de efterfølgende tilsyn i Ungekriminalforsorgen (ibid.). Parallelt med dette fører kommunen personrettet tilsyn med foranstaltningerne, for at sikre at de fortsat opfylder deres formål (L 84, alm. bem. pkt. 2.2.2.4).

Retssikkerhed og klageadgang for målgruppen

Hvad angår klageadgang og domstolsprøvelse fremgår det af UKN's årsberetning fra 2019 at forældremyndighedsindehaveren(e) og barnet, der er fyldt 12 år, kan indbringe afgørelser af mere indgribende karakter - herunder anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, anbringelse på delvis lukkede, sikrede eller særligt sikrede døgninstitutioner eller afdelinger, opretholdelse af en anbringelse uden samtykke og ændring af anbringelsessted, for Ankestyrelsen inden for 4 uger efter at klageren har modtaget afgørelsen. De øvrige afgørelser som træffes af UKN kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. I de sager, hvor der indbringes klage til Ankestyrelsen er der ret til gratis advokatbistand under behandlingen. Reglerne medfører derfor at barnet, der endnu ikke er fyldt 12 år, men er mistænkt og har fået en sag behandlet i UKN, ikke har ret til gratis advokatbistand såfremt sagen påklages (Ungdomskriminalitetsnævnet, 2020). De typer af afgørelser som kan påklages til Ankestyrelsen er oplistet i LBU §55, hvoraf det fremgår, at afgørelser om forbedringsforløb eller straksreaktioner ikke kan påklages.

UKN i praksis

I perioden 2019-2021 blev der henvist 2702 hovedsager til UKN, hvoraf 1186 af de henviste sager var børn i aldersgruppen 10-14 år. Følgende er illustreret i nedenstående tabel 1.1.

Tabel 1.1

Antal hovedsager henvist til UKN i perioden 2019-2021

Årstal	Sager henvist til UKN, hvor børnene har været i aldersgruppen 10-14 år	Sager henvist til UKN i alt
2019	384	780
2020	415	995
2021	387	927

Tilpasset Ungdomskriminalitetsnævnet, 2020; 2021 & 2022.

Ud fra ovenstående tabel 1.1 ses antallet af henviste sager til UKN. Af disse sager træffes der afgørelse i et antal af de henviste sager, hvilket afspejles i nedenstående tabel 1.2.

Det skal dog påpeges, at nogle af de sager som blev henvist til UKN først kunne afgøres året efter, hvorfor det af tabellerne ses, at der er flere sager, som er afgjorte end henvist. Eksempelvis ses det at der i 2021 er afgjort 1037 sager i alt, hvorimod der kun er henvist 927 sager i alt.

Tabel 1.2

Antal afgjorte sager i perioden 2019-2021

Årstal	Afgjorte sager, hvor børnene har været i aldersgruppen 10-14 år	Afgjorte sager i alt
2019	313	607

2020	416	909
2021	394	1037

Tilpasset efter Ungdomskriminalitetsnævnet, 2020; 2021 & 2022.

Nogle sager bliver genindbragt med henblik på at, at der skal træffes en ny afgørelse i sagen. Nedenstående tabel 1.3 illustrerer modtagne genindbringelsessager i perioden 2019-2021.

Tabel 1.3

Antal modtagne genindbringelsessager i perioden 2019-2021

Årstal	Modtagne genindbringelsessager, hvor børnene har været i aldersgruppen 10-14 år	Modtagne genindbringelsessager i alt
2019	-	-
2020	129	452
2021	160	600

Tilpasset efter Ungdomskriminalitetsnævnet, 2020; 2021 & 2022.

Manglende statistik for antallet af modtagne genindbringelsessager i 2019 kan begrundes med at oprettelsen af UKN trådte i kraft den 1. januar 2019, hvorfor der ikke ses genindbringelsessager for dette år. Statistik for genindbringelsessager fremgår derfor ikke af tabel 1.3 og 1.4.

Antallet af de modtagende genindbringelsessager, som er blevet afgjort illustreres i tabel 1.4.

Tabel 1.4

Antal afgjorte genindbringelsessager i perioden 2019-2021

Årstal	Afgjorte genindbringelsessager, hvor børnene har været i aldersgruppen 10-14 år	Afgjorte genindbringelsessager i alt
2019	-	-
2020	128	416
2021	158	606

Tilpasset efter Ungdomskriminalitetsnævnet, 2020; 2021 & 2022.

I 2020 blev der kun fastsat 9 straksreaktioner, hvoraf otte af de fastsatte straksreaktioner bestod i at den unge skulle deltage i et møde med en konfliktmægler eller en konfliktrådmægler med henblik på at undersøge, hvorvidt der kunne etableres konfliktmægling mellem den unge og forurettede. I den sidste sag blev den unge pålagt at deltage i konfliktmægling, idet den forurettede ønskede at deltage. Det skal dog påpeges at de unge, som blev pålagt en straksreaktion var i aldersgruppen 13-17 år (Ungdomskriminalitetsnævnet, 2021). I årsberetningen fra 2020 beskrives det, at nogle af årsagerne til at der ikke fastsættes flere straksreaktioner kan være, at der er en del unge, som ikke har adfærdsmæssige problemer eller udviser en negativ adfærd i en sådan grad, at der er risiko for, at den unges udvikling er i fare. Derudover beskrives det, at for en mindre gruppe vil det ikke have et socialpædagogisk formål at fastsætte en straksreaktion grundet personlige forhold (ibid.).

Ud fra årsberetningerne kan det altså læses at forbedringsforløb anvendes i langt hyppigere grad end straksreaktioner.

Videnskabsteori

For at kunne besvare vores problemformulering finder vi det væsentligt at tillægge vores projekt en videnskabsteoretiske tilgang, der er funderet ud fra vores videnskabsteoretiske overvejelser. Dette valg og disse overvejelser vil fremgå af nedenstående afsnit.

Videnskabsteoretisk baggrund

Videnskabsteori beskæftiger sig med at konstruere viden ved at skabe dybere forståelser af blandt andet samfundets strukturer og menneskers interaktion. Hensigten med videnskabsteori er at søge efter sandheder og ligeledes undersøge hvordan disse sandheder kan opfattes.

I det daglige vil socialrådgiveren trække på en bred vifte af vidensformer, teori, systemkrav og erfaringer når der udøves skøn eller foretages vurderinger og afgørelser. Gennem videnskabsteoretisk refleksion gøres socialrådgiveren i stand til at reflektere over forudsætninger for egen viden, hvilket bidrager til en forståelse af værdien af den viden der foreligger. Socialrådgiveren bør sætte spørgsmålstegn ved sig selv, sit arbejde og sin umiddelbare intuition for i højere grad at kunne udfordre egne fordomme og forforståelser. Når der arbejdes videnskabsteoretisk, skal den professionelle aktivt eksplicite og bevidstgøre de ubevidste eller underforstået forståelser, der findes arbejdet. Når man nærmer sig sandheder ved at forklare og forstå forståelser af eksempelvis sociale problemer, vil det herigennem bliver lettere at give et bud på den bedste løsning til et specifikt problem (Lysen & Christensen, 2022).

Videnskabsteoretiske overvejelser

Videnskabsteori hjælper os med at reflektere over fundamentet for egen viden. Derfor falder valget af videnskabsteoretisk tilgang på bevidste til- og fravalg i forhold til hvilken form for virkelighed projektet ønsker at undersøge. Videnskabsteori har differentierede syn på virkeligheden hvad angår samfundsstrukturer, menneskesyn og menneskets interaktion. Man vil, alt afhængig af tilgang, kunne se forskellige sammenhænge til trods for at man har samme udgangspunkt (ibid.). Det er derfor væsentligt at vi indskærper os, og vælger en videnskabsteoretisk retning, der målretter sig vores fokus. Vi forholder os til læren om det lærte idet vi i projektets problemstilling anvender *ontologien* for at

forholde os til, hvad det er som vi vil undersøge samt hvorvidt det sociale problem overhovedet eksisterer inden vi begynder at undersøge det (Lysen & Christensen, 2022, s. 22). Når vi har redegjort for det sociale problem, anvender vi efterfølgende *epistemologien* til at forholde os til grundlaget for viden, da vi gør os overvejelser om, hvordan det bliver muligt at undersøge vores problemstilling (ibid.). Dette vil redegøres for i vores kommende metodeafsnit.

Valg af videnskabsteoretisk tilgang

Projektet vil tillægges en kombination af den *interaktionistiske* og *socialkonstruktivistiske* videnskabsteoretiske tilgang.

Den interaktionistiske tilgang handler om at menneskers interaktioner i samspil er det, der skaber mening og betydning (Lysen & Christensen, 2022, s. 28). Her vil det hævdes at institutioner, systemer og lovgivning ikke fungerer uden at der ligger menneskelig handling bag det. Det bliver derfor i interaktioner mellem mennesker, at eksempelvis lovgivning omsættes og fortolkes. Samfundets strukturer opfattes derfor efter denne tilgang som et resultat af sociale menneskeskabte processer (Lysen & Christensen, 2022). Interaktionismen bliver relevant for projektet, da vi ønsker at undersøge hvilken samfundsskabt diskurs, der findes på synet af barnet som subjekt, og hvordan dette syn påvirker barnets sag i mødet med UKN.

Vi finder det meningsgivende at kombinere ovenstående med den socialkonstruktivistiske tilgang (Lysen & Christensen, 2022, s. 27). Denne tilgang bygger på tanken om sociale konstruktioner af forståelser, opfattelser og viden. Med konstruktionen for øje bliver det muligt at tage højde for de sandheder, der både i tekster og sprog ellers bliver taget for givet (Lysen & Christensen, 2022). Dette vil i projektet bidrage til en analyse af, hvilken betydning det har hvis vi eksempelvis omtaler børn under den kriminelle lavalder som værende kriminelle, eller hvilken betydning det har at ordet 'straf' bruges i forbindelse med denne målgruppe. Dette finder vi relevant i og med at definitionerne af sproget kan virke handlingsanvisende for praksis.

Analysestrategi

Af analysegenre vil vi udarbejde en *klassisk indholdsanalyse*, da vi ønsker at analysere tekstens indhold samt fortolke det ud fra den sociale kontekst (Ingemann, Kjeldsen, Nørup & Rasmussen, 2019, s. 107). Vi vil ved hjælp af denne genre kunne konkludere, hvad teksten umiddelbart handler om men samtidig vil vi også kunne fortolke de bagvedliggende meninger, budskaber og forståelser i relation til vores problemformulering og sætte det i forhold til den samfundsmæssige, organisatoriske og sociale virkelighed som empirien er en del af (ibid.).

I projektet vil vi benytte en *abduktiv metode* som *analysestrategi*, hvor vi ikke udelukkende hverken er styret af teori eller empiri. En abduktiv metode indebærer, at teori udvikles på baggrund af systematisk og dybdeborende analyser (Thagaard, 2010 s. 181). Ved en abduktiv metode tages der også højde for, at undersøgerens teoretiske baggrund giver synsvinkler til fortolkning af empiriens indhold, hvilket vi også skønner vil gøre sig gældende i arbejdet med dette (Thagaard, 2010). Metoden fremtræder altså i en kombination af, at analysen af dataen skaber ideer, og undersøgerens forankring samtidigt bidrager med perspektiver og forståelser af dette.

Formentligt vil vi i højere grad gøre brug af den *induktive* frem for den *deduktive metode*, da valget af teoretiske tilgange formentlig i flere tilfælde vil udvikles med udgangspunkt i empirien, hvor empirien bliver afgørende for, hvilke retninger, vi finder interessante at forfølge (Thagaard, 2010, s. 180). På den baggrund har vi en antagelse om, at den induktive metode hjælper os til at udvikle teoretiske perspektiver på grundlag af vores akkumulerede empiriske undersøgelser.

Metode

Kvalitativ metode og kvantitativ data

I projektet vil vi inddrage *kvalitativ* metode til at belyse problemstillingen, hvor denne samtidig vil understøttes af *kvantitativt data*. Både den kvalitative og den kvantitative metode har hver deres styrke, idet de kan være med til at belyse emnet fra forskellige perspektiver, alt afhængig af formålet. Den kvantitative metode afspejler, som navnet tilsiger, kvantitet, altså noget der siger noget om

mængden, som der kan laves statistik ud fra (Ingemann et al., 2019, s. 42). Ud fra kvantitative dataindsamlinger kan der på overskuelig vis dannes en generalisering af bestemte emner eller områder, da det ved den kvantitative metode bliver muligt at 'måle og veje' det undersøgte ved at inddele dette i kasser ud fra nærmere bestemte kategorier. Der sker altså en opdeling af ting der menes at være tilnærmelsesvis ens, når der tages højde for kendetegn der er defineret på forhånd (Ingemann, et al., 2019). Den kvalitative metode er anderledes idet denne er mere dybdegående men samtidigt mindre håndgribelig. Her bliver mennesker tænkt som refleksive subjekter (Ingemann, et al., 2019, s. 43) Den kvalitative metode er dialogskabende og inddrager personlige forståelser og viden om menneskers oplevelser og erfaringer (Engen & Nielsen, 2022). For den kvalitative metode er det sproget der bliver afgørende, idet vi ytrer os og forstår verden gennem sproget (Ingemann et al., 2019). Vi finder det meningsgivende at kombinere kvalitativ metode med kvantitativ data i projektet, for at skabe en så nuanceret belysning af problemstillingen som muligt. Vi har blandt andet anvendt den kvantitative data til at inddrage statistikker over, hvor mange børn, som har fået deres sag behandlet i UKN, samt hvor stor en andel af disse sager der bringes til genindbringelse. Vi vil altså kunne generalisere den valgte målgruppe, såfremt denne er repræsentativ.

Den kvalitative metode danner udgangspunktet for indsamlingen vores empiriske materiale som vil bestå i afholdelse af kvalitative interviews. Her vil der blive dykket længere ned på et individniveau med forståelser for øje. Hvis vi udelukkende havde gjort brug af den kvantitative metode, ville det ikke være muligt at udarbejde en analyse der baserer sig på forskellige forståelser, hvilket er hensigten med projektet, idet vi ikke ville have nogle udefrakommende perspektiver på emnet. Hvis vi udelukkende havde gjort brug af den kvalitative metode, vil det ikke være muligt at forholde sig til omfanget af de rejste problemstillinger, da vi kun ville have enkeltpersoners forståelse heraf, hvilket ikke vil være repræsentativt. Det vil på den baggrund i højere grad være mulighed at udpensle forståelser på området ved at anvende en kombination af kvalitativ metode og kvantitativt data.

Udvælgelseskriterier for empirisk materiale

I fremskaffelsen af empirisk materiale vil vi som nævnt foretage kvalitative interviews. Dette bliver ideelt idet projektet ønsker at undersøge forståelser blandt praktikere på børneområdet. Vi har inden afholdelsen af interviews forholdt os til en række udvælgelseskriterier. Først og fremmest er der besluttet at afholde *enkeltinterviews*, hvor der som navnet siger, kun interviewes en enkelt person ad

gangen. Denne form for interview er relevant, da vi ønsker at undersøge en persons holdninger, oplevelser og erfaringer med et givent emne (Ingemann et al., 2019, s. 153). Vi mener, at vi bedst kan gøre dette ved at give én enkeltperson vores fulde opmærksomhed, så vedkommende dermed får mulighed for at udfolde og fremlægge sine oplevelser af det system eller den instans personen indgår i. Ydermere vælger vi at disse enkeltinterviews skal være *ekspertinterviews* (Ingemann et al., 2019, s. 156). Dette gør vi da informanterne, eller eksperterne, i kraft af deres profession, besidder en særlig viden og ekspertise inden for emnet. Vi ønsker altså udelukkende informanter, der fagligt har beskæftiget sig inden for området for ungdomskriminalitet. Dette gøres da vi i nedskrevne lovtekster og andet materiale kan læse os frem til rammerne og hensigterne med loven, men dette er udarbejdet af en række erhvervsfolk eller politikere, som ikke fungerer som udførerled. Formålet med ekspertinterviews bliver derfor at opnå en forståelse for, hvordan den reelle udfoldelse finder sted i praksis, hvilket vi ikke blot kan læse os frem til.

Efter ovenstående beslutninger vælges graden af struktur for interviewet. Her vælger vi at anvende den *semistrukturerede* strukturform. (Ingemann, et al., 2019, s. 158). Denne strukturform omfatter at interviewet er gennemtænkt, forberedt og bærer præg af en vis form for struktur. Her tages der udgangspunkt i udvalgte temaer og spørgsmål, mens der samtidig er en åbenhed over for at forfølge nye spor undervejs i interviewet (Ingemann, et al., 2019). Vi vil udforme en interviewguide, som vi selvfølgelig vil følge, hvor der dog samtidigt gøres plads til at stille nye opfølgende spørgsmål, hvis der bliver udfoldet ny eller uventet viden.

Endnu et opmærksomhedspunkt er spørgsmålet om, hvor mange der skal interviewes. Hvis der vælges et lavt antal, vil det blive vanskeligt at generalisere, hvilket også kan være en mulig fejlkilde i dette projekt, da vi blot har valgt at interviewe tre personer. På den anden side vil det ved et højere antal af informanter være vanskeligt at lave et lige så dybdegående interview (ibid.). Dog finder vi ikke antallet af informanter afgørende, da vi snarere ønsker at belyse problemstillingen fra tre forskellige instansers perspektiv. Vi vælger ikke at interviewe flere, idet de tre praktikere ser problemstillingen ud fra forskellige forståelser og alle er vigtige aktører i arbejdet med unge kriminelle ud fra hvert deres led.

Databeskyttelsesregler og forskningsetik

Ved fremskaffelsen og anvendelsen af empiri har vi naturligvis gjort os overvejelser omkring tavshedspligt og videregivelsesregler. Som privatpersoner er vi ikke omfattet af reglerne omkring tavshedspligt jf. Forvaltningslov § 27, men derimod er vi omfattet af reglerne i generel forordning om databeskyttelse (herefter DBF).

Interviewet påbegyndes med en briefing som er interviewerens introduktion til interviewet. Her præsenteres formålet med interviewet, en præsentation af os som studerende og der bliver ligeledes indhentet et informeret samtykke. Briefingen er særlig vigtig, idet et godt interview er betinget af, at der er en god kontakt mellem informant og interviewer, og at informanten har en klar forståelse for, hvad der skal ske (Ingemann, et al, 2019, s. 174).

Inden vi påbegynder interviewet, sikrer vi, at vi får et informeret samtykke fra informanten. Et samtykke forstås jf. DBF artikel 4, som at den registrerede ved erklæring eller klar bekræftelse indvilliger i at personoplysninger, der vedrører den pågældende, gøres til genstand for behandling. Samtykket indhentes enten mundtligt eller skriftligt. I vores interviews indhente vi samtykke mundtligt gennem diktafon. Idet der var tekniske problemer med diktafonen i de første 5-10 minutter i et af interviewene kan pågældende samtykke ikke bevises gennem transskriberingen, hvorfor vi efterfølgende indhente et skriftligt samtykke.

Vi har som dataansvarlige oplysningspligt, hvilket jf. DBF artikel 13, stk. 1, indebærer, at vi blandt andet skal oplyse omkring formålet med behandlingen af oplysningerne, hjemmelsgrundlaget for behandlingen, eventuelle modtagere af personoplysningerne samt den dataansvarliges identitet og kontaktoplysninger. For at sikre en rimelig og gennemsigtig behandling af personoplysningerne vælger vi ligeledes at oplyse den tidsperiode, hvor personoplysningerne bliver opbevaret jf. artikel 13, stk. 2, litra a), samt retten til at trække samtykket tilbage jf. artikel 3, stk. 2, litra c).

Da man i et kvalitativt interview naturligvis skal interagere med andre mennesker, og den viden vi udleder skal være brugbar, er det væsentligt at vi som undersøgere forholder os til forskningsetiske overvejelser i forhold til at interviewet bliver en komfortabel oplevelse for alle parter. Det gør vi bedst ved at være gennemsigtige i vores kommunikation og oplyser om informanternes rettigheder.

Vi vælger derfor at informere om at vi på Universitetet har delt, hvilke steder, vi påtænkte at spørge omkring muligheden for afholdelse af interview, men at informantens navn og oplysninger, der kan lede frem til informanten, anonymiseres. Derudover tydeliggør vi at informanten har mulighed for at stoppe interviewet på ethvert tidspunkt, samt at de må undlade at svare på spørgsmål, såfremt der er noget, vedkommende ikke ønsker at besvare. Ydermere vælger vi at oplyse om, at projektet efter aflevering vil være frit tilgængeligt og informanterne dermed også har mulighed for at læse, hvordan deres data er blevet fremsat.

Vi sikrer os desuden, at informanterne er komfortable med at interviewet optages via en diktafon. Vi forsikrer dem om, at det udelukkende er gruppe-medlemmerne, som har adgang til disse lydfiler, samt at filerne vil blive destrueret efter afleveringsfristen.

Interviewet afsluttes med en *debriefing*, hvor informanten får lov til at tilføje nogle kommentarer eller stille spørgsmål, såfremt der er noget, som fremstår uklart (Ingemann, et al, 2019, s. 176).

Interviewguide

Forinden afholdelsen af interviewene har vi udarbejdet en *interviewguide* (Ingemann, et al., 2019, s.173). Idet vi afholder et semistruktureret interview er interviewguiden udformet således, at vi har opdelt spørgsmålene i henholdsvis fire temaer: ‘Baggrund’, ‘indsatser og tilsyn’, ‘forholdet mellem forebyggelse og straf’ samt ‘barnets bedste’. Derudover har vi bevidst valgt at det er interviewerens skøn som afgør, hvorvidt interviewguiden følges slavisk eller om der skal følges op på informanternes svar og de nye retninger, som kan udspringe herfra (Kvale & Brinkmann, 2015). De tre interviewguides er ikke identiske, idet de er tilpasset den enkelte informant og vedkommendes arbejdsområde. Dette er illustreret i bilag 1, 2 & 3.

I udarbejdelsen af interviewguiden er det væsentligt at udarbejde en række spørgsmål, som indfanger det som vi ønsker at undersøge (Ingemann, et al., 2019). For at være sikker på, at vi er bevidste om, hvad det er vi vil undersøge er det essentielt at afklare interviewets *hvad, hvorfor og hvordan* (Ingemann, et al., 2019, s. 177). Når interviewets hvad og hvorfor skal afklares er det vigtigt at gøre sig klart, hvad det er, som interviewet skal indfange (Ingemann, et al., 2019). Vi inddelte problemformuleringer

leringen i mindre dele, hvorefter vi udarbejdede fire temaer, hvoraf særligt to af dem, ‘forholdet mellem forebyggelse og straf’ samt ‘barnets bedste’, læner sig tæt op ad problemformuleringen. På denne måde sikres det, at vi får indhentet den empiri som er relevant for vores problemstilling. Herefter har vi identificeret interviewets hvordan ved at brainstorme, hvordan vi så vil spørge på en forståelig måde således at vi får indhentet den empiri, som vi ønsker for at kunne besvare vores problemformulering (ibid.).

Ved udarbejdelsen af interviewguiden forholder vi os til spørgsmålsformuleringer og spørgeteknikker, da der her er flere faktorer vi skal være bevidste om og samtidigt ting, der bør undgås. Først og fremmest sikrer vi os, at vi formulerer åbne spørgsmål, det vil sige at vi undgår spørgsmål, der blot kan svares ‘ja’ eller ‘nej’ til. Dernæst sørger vi for at spørgsmålene ikke fremstår ledende, da vi ellers kan risikere at vi lægger ordene i munden på informanterne, og får dem til at sige det vi gerne vil høre (ibid.). Indledningsvist begynder vi med *indledende* spørgsmål om informantens arbejdsliv, baggrund og erfaringer. Dette vælger vi for at få en blød start samtidigt med at vi får defineret konteksten. Herefter er interviewguiden struktureret således, at den indeholder spørgsmål som enten er *eksemplificerede, specificerede, oplevelsesbaserede, strukturerede, direkte* eller *indirekte*. Derudover er vi opmærksomme på at komme med *opfølgende* spørgsmål, hvis der er noget information, som særligt vækker vores interesse. Ligeledes anvender vi *tavshed*, således at informanten har mulighed for at overveje sine svar inden vedkommende svarer (Ingemann, et al., 2019, s. 180-182).

Projektets kvalitet

Inden for den kvalitative forskning anvendes begreberne *troværdighed, bekræftbarhed* og *overførbarhed*, når forskningens kvalitet vurderes (Thagaard, 2010 s. 176). For at projektet opfattes som troværdigt er det væsentligt, at vi redegør for, hvordan dataen er fremkommet ved at skelne mellem den information, som vi ved hjælp af empiri har fremskaffet og vores egne vurderinger af den information, som vi har fået ud af empirien (Thagaard, 2010). Det vil derfor tydeligt fremgå af analysen, hvorvidt der refereres til noget indhentet empiri eller egne tolkninger af dataen, ligesom vi vil redegøre for, hvordan vi har fremskaffet empirien.

Bekræftbarhed hænger sammen med vurderingen af de tolkninger, som undersøgelsen fører til (ibid.). Det er altså væsentligt at vi forholder os kritisk til egne tolkninger, og at projektets resultater kan

bekræftes af anden forskning. Én i gruppen har et tilhørsforhold til nogle af informanterne, hvilket kan have betydning for, hvilken forståelse vi når frem til i løbet af projektet, idet forståelsen som vi som undersøgere når frem til afhænger af, hvorvidt man på forhånd har forbindelse til det studerede miljø eller om man er udefrakommende (ibid.).

Overførbareheden handler derimod om, at den forståelse, som udvikles inden for projektet også kan være relevant i andre situationer (ibid.). Vi ønsker derfor at bestræbe os på, at den konklusion vi når frem til bliver overførbare på en sådan måde, at forståelsen som vi opnår, ligeledes kan have gyldighed i andre sammenhænge. Vi vil sigte mod at projektet ikke bærer præg af at vi lader os rive med af egne antagelser og fortolkninger, men at resultatet var blevet det samme, hvis andre havde undersøgt problemstillingen.

Databearbejdning - transskribering og kodning

Det første skridt i den analytiske proces er *transskription* af interviewet fra mundtlig til skriftlig form (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 235). Et skriftligt interview gør dataen bedre egnet til at udarbejde en nærmere analyse. I vores databearbejdning har vi valgt at lave en ordret transskription, det vil sige at vi laver en direkte udskrift af de ord, vendinger og formuleringer, der bliver sagt, uden at ændre på indholdet. Det betyder også at vi har taget fyldord som eksempelvis 'øh' med i transskriptionen. Dette er for os en måde at være så virkelighedstro mod det, der bliver sagt som muligt. Da vi har lovet vores informanter anonymitet, har det dog været nødvendigt at foretage enkelte redigeringer for at værne om deres anonymitet. Vi finder dog, at de foretagne redigeringer ikke har betydning for den viden vi udleder af interviewet, da indholdet sagtens kunne have været det foruden.

På trods af, at vi forsøger at være virkelighedstro mod interviewet, kan der ved en transskription stadig opstå udfordringer i forhold til kommunikationen. Et interview tager afsæt i et socialt samspil hvor kropssprog, tempo og tonefald er gennemsigtigt for de deltagende parter når man sidder ansigt-til-ansigt. Disse er alle faktorer som ikke er tilgængelige for den part, der blot har den skriftlige version af interviewet tilgængeligt. En problematik ved transskription bliver derfor, at store dele af den nonverbale kommunikation går tabt, herunder ironi (Kvale & Brinkmann, 2015).

Når alt datamaterialet er transskriberet til skriftlig form, er den næste proces at lave en *kodning* (Ingemann et al., 2019, s. 112). Vi anvender kodning for bedre at kunne skabe overblik over vores datamateriale, da de mange siders tekst ellers kan virke u håndgribelige. Kodning bliver derfor en systematisk måde at tilgå analysen på. Kodning indebærer at udskriften brydes i mindre stykker, som efterfølgende inddeles i temaer, begreber eller forekomster af bestemte ord. Der findes flere strategier for kodning, nemlig *lukket* og *åben* kodning (Ingemann et al., 2019, s. 112). En lukket kodning tager afsæt teoretiske begreber og forhåndsbestemte kategoriseringer, man derefter søger efter og markerer i teksten. Denne strategi relaterer sig således til en teoristyret tilgang. Åben kodning er derimod en mere åben tilgang, hvor man læser teksten igennem og markerer de temaer der faktisk udspringer af teksten. Den åbne kodning lægger sig derfor i højere grad op ad en empiristyret analysestrategi (Ingemann, et al., 2019). Vi har valgt hovedsageligt at kode ud fra en åben kodning.

Juridisk metode

Rejsningen af problemstillingen for projektet tager udgangspunkt i et lovforslag, hvorfor det bliver relevant at forholde sig til anvendelsen af juridisk metode, da den kan blive afgørende for forståelsen og fortolkningen af de anvendte retskilder. På den baggrund foretages der en stillingtagen til anvendelsen af den retsdogmatiske teoretiske metode, juridiske fortolkningsmetoder og typer af retskilder.

Retsdogmatisk teoretisk metode

Den retsdogmatiske metode vil anvendes som juridisk metode gennem projektet, hvor vi ved hjælp af metoden ønsker at belyse, hvilke bagvedliggende forståelser der findes forud for ikrafttræden af ny lovgivning på området for ungdomskriminalitet.

Max Sørensen definerer retsdogmatisk forskning således: “Den retsvidenskabelige virksomhed går ud på at præcisere retsnormernes indhold gennem fortolkning og udfyldning, at afbøde inkonsekvenser i normsystemet og at fremstille dette som et sammenhængende hele” (Basse, 1989, s. 80). I projektet vil denne retsdogmatiske forskning bestå i at anskue gældende ret ud fra gældende lovgivning samt forarbejderne hertil. Når der arbejdes ud fra den retsdogmatiske teoretiske metode er hensigten således at udarbejde litterære fremstillinger af den gældende ret ud fra formålet om at skabe en bredere fremstilling til at analysere en given problemstilling ud fra et videnskabeligt udgangspunkt (Mørk, 2019). Når der udarbejdes en systematisk klarlæggelse af gældende ret, bliver det dermed også muligt

at få nye perspektiver, som kan bidrage til at anskue eventuelle problemstillinger eller retlige konflikter på området (ibid.). Sørensens fremstilling kan suppleres med Sten Schaumburg-Müllers beskrivelse af, at den retsdogmatiske metode i større omfang tager udgangspunkt i et retsområde, hvor juraen beskrives, kritiseres, analyseres og kategoriseres, fremfor hensigten om at forsøge at finde et definitivt svar (ibid.).

Juridiske fortolkningsmetoder

Idet projektet skal udmunde i en analyse af forskellige forståelser, inddrages juridiske fortolkningsmetoder. Disse forudsætter, ifølge lektor Anne Mørk, at der kan skabes en bredere forståelse af et retsområde, når man vælger at anvende forskellige fortolkningsmetoder (ibid.) Vi vil i projektet have øje for sproget og sprogets betydning gennem ordlydsfortolkning. Inden for det valgte emne bliver det særligt fortolkningen af ordlyden af ‘straf’, ‘konsekvens’ og ‘forebyggelse’, idet forskellige sproglige forståelser heraf bliver afgørende for de herskende diskurser. Her vil vi blandt andet undersøge, om den sproglige betydning i nedskrevne lovtekster harmonerer med de forståelser der findes blandt de praktikere der fungerer som udfører for sproget, og hvorvidt praksissen udføres i overensstemmelse med den nedskrevne hensigt, og hvad denne er. Mørk beskriver, at “Ordlydsfortolkningen tager udgangspunkt i en naturlig sproglig forståelse, men forudsætter en juridisk forforståelse for det retsområde, som behandles” (Mørk, 2019, s. 37). For at danne den juridiske forståelse af retsområdet vil vi gennem forarbejder udlede hensigter med regulering af lovgivning på området for ungdomskriminalitet. I dette arbejde vil det være ideelt at hæfte sig ved fortolkningsreglen, hvilket indebærer, at der i de tilfælde hvor der opstår fortolkningstvivil, skal danske retsregler fortolkes således, at disse er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, som her vil være Børnekonventionen (Mørk, 2019).

Projektets retskilder

Projektet vil hovedsageligt inddrage gældende ret, dog finder vi det også relevant at inddrage historisk lovgivning. Årsagen hertil er at det ved rejsning af problemstillingen ses nødvendigt at forholde sig til, hvordan tidligere praksis så ud, for at se behovet for en regulering. Når vi ønsker at kunne udlede fortolkninger, anvendes lovens forarbejder, som kan være forskellige former for nedskrevet tekst og

består i alt det, der indgår som grundlag for retsskabelsen (ibid.). Forarbejder vil ydermere anvendes som et redskab til egen sikkerhed, hvis der opstår tvivl om, hvilken måde gældende ret bør omsættes.

En ulempe ved at vælge at arbejde med den lov, som er valgt i projektet er, at loven og oprettelsen af de nye indsatser er ny og blot har været i funktion siden januar 2019. Derfor findes der endnu ikke megen praksiserfaring på området, som vil kunne bidrage til at der skabes præcedens. Retspraksis er betydningsfuldt for den juridiske metode, idet afgørelse fra domstole, skaber præcedens for senere afgørelser. Ydermere er det vanskeligt at finde administrativ praksis, herunder principmeddelelser til LBU, da Ankestyrelsen normalvis vil udgive de afgørelser som menes at kunne have betydning for, hvordan lignende sager bør behandles (ibid.).

Teori

For at kunne danne et grundlag for den efterfølgende analyse vil vi i dette afsnit redegøre for de anvendte teorier samt hvad disse kan bidrage med i forhold til at kunne besvare vores problemformulering. De forskellige valgte teorier kan ud fra hver deres perspektiv være med til at udlede viden, forståelser og årsagsforklaringer i sammenhæng med vores indsamlede empiri. Følgende afsnit vil redegøre for Michael Lipskys teoretiske viden om afværgemekanismer blandt frontmedarbejdere, Max Webers teori om bureaukratiet som organisationsform, Howard Beckers viden om afvigelsesociologi og afslutningsvis Axel Honneths anerkendelsesteori. Vi gør os bevidste om, at valget af andre teorier muligvis havde bidraget til en anden besvarelse af problemformuleringen.

[Afværgemekanismer blandt frontmedarbejderne - Michael Lipskys teoretiske viden](#)

I det følgende afsnit redegøres for den amerikanske politolog og forsker Michael Lipskys teoretiske viden om afværgemekanismer (Nielsen, 2007). Teorien har til formål at skabe indsigt i hvilket skønmæssig råderum socialrådgiveren overlades i rollen som *policymagere* for implementering af love og regler (Nielsen, 2007, s. 155). Ligeledes fremhæves socialrådgiverens muligheder for at håndtere og modarbejde det krydspres der ofte opstår i det sociale arbejdes praksis.

Frontmedarbejderne, defineres af Lipsky som værende de personer, der er i direkte kontakt og indgår i en social interaktion med borgerne i det daglige. Disse medarbejdere fungerer som udfører og leverandører for de vedtagne politiske beslutninger. Lipsky hævder derfor, at der ikke ville findes nogen

social eksistens for lovgivningen, før den omsættes af frontmedarbejderne. Dette indebærer ydermere, at frontmedarbejderne besidder en stor skønsmæssig frihed. I det skøn, kan frontmedarbejderen opleve at befinde sig i en situation med modsætningsfyldte krav - et såkaldt krydspres, hvor frontmedarbejderne kan gøre brug af diverse håndteringsstrategier i form af afværgemekanismer (ibid.).

De kendte afværgemekanismer opdeles i fire hovedkategorier, hvor vi vil fremhæve afværgemekanisernes anden kategori: *rationering af service og kvalitet* (Nielsen, 2007, s. 154). Inden for denne kategori findes tre elementer: prioritering, ensidig fokusering af bestemte opgaver samt modificering af politiske program mål. Ved brug for prioritering rettes fokus mod de programsatte aktiviteter frem for de ikke-programsatte aktiviteter eller mod opgaver som kræver en helt konkret handling eller afgørelse. Det kan ske på bekostning af andre opgaver, såsom opgaver af mere undersøgende eller opfølgende karakter. Når der arbejdes ud fra prioritering, træder Lipskys kendte begreb *creaming* ind i billedet. Der findes tre former for *creaming*: *succes-creaming*, *kvantitets-creaming* og *efficiency-creaming* (Nielsen, 2007, s. 155). Success-creaming indbefatter, at frontmedarbejderne har øje for de sager som de tænker har potentiale for succes, således at disse prioriteres højere, frem for sager der har den modsatte udsigt. Kvantitets-creaming finder sted, når prioriteringen ligger i at opnå høj produktivitet og et stort antal løste opgaver med flot sagsbehandlingsstatistik. Den tredje og sidste form for *creaming*, *efficiency-creaming*, drejer sig om at frontmedarbejderne opprioriterer og beskæftiger sig med de opgaver der medvirker til opfyldningen af politiske målsætninger (Nielsen, 2007).

Vi vil anvende Lipskys teori til at analysere, hvorvidt frontmedarbejderne udnytter det skønsmæssige frirum de har til at omsætte og fortolke lovgivning, således at de selv kan vurdere hvordan lovgivningen udmøntes i praksis. Derudover vil vi analysere hvorvidt frontmedarbejderne bevidst eller måske ubevidst kommer til at anvende *creaming* når de politiske beslutninger og målsætninger skal realiseres.

Bureaukratiet som organisationsform - Max Webers idealtypiske bureaukratimodel

Begrebet *bureaukrati* betyder oprindeligt kontorstyre og er en betegnelse for en bestemt organisationsform (Bømler & Seemann, 2003 s. 27). Ophavsmanden, den tyske sociolog, Max Weber, anvendte for første gang begrebet bureaukrati systematisk i begyndelsen af det 20. århundrede. Begrebet bureaukrati er gennem tiden blevet omtalt som et skældsord, da modstandere mener at bureaukrati mest at alt består af papirusseri, stivhed og ineffektivitet (ibid.). Trods det, synes bureaukratiet i dag at være overlegent inden for den offentlige sektor. Den bureaukratiske organisationsform slog igennem med stor kontrast til de traditionelle organisationsformer som eksempelvis den patriarkalske og karismatiske organisationsform. Weber introducerede organisationsformen som et styre baseret på rationelle principper, en høj grad af regelstyring og specialisering samt et karrieresystem der centrerer omkring anciennitet og kvalifikationer (ibid.). Ud fra dette opstod seks indbyrdes forbundne principper for organiseringen: *specialisering, standardisering, synkronisering, centralisering, koncentreret og maksimering* (Bømler & Seemann, 2003 s. 27). I den forbindelse udviklede Weber *den idealtypiske bureaukratimodel* (Bømler & Seemann, 2003, s. 36). Denne model rendyrker de fremherskende empiriske tendenser, til trods for at den i sin rene form ikke findes i virkeligheden. Idealmodellen skal derfor betragtes som en målestok og et værktøj til at kunne karakterisere organisationer som værende mere eller mindre bureaukratisk, alt afhængigt af, hvilke og i hvor bredt et omfang de idealtypiske krav og tendenser fremtræder i organisationen. De væsentligste træk ved en bureaukratisk organisationsform fremhæves af Weber i den idealtypiske model som værende: *klar arbejdsdeling, hierarkisk opbygning, regelstyring, upersonlighed, ekspertise som grundlag for ansættelser og karriere i hierarkiet* (Bømler & Seemann, 2003 s. 36-37).

Webers teoretiske viden vil i projektet anvendes til at anskue hvorvidt LBU og oprettelsen af de nye instanser på området for ungdomskriminalitet må anses for værende mere eller mindre bureaukratisk. Med blik for hvilke idealtypiske krav der er opfyldt, vil teorien dermed anvendes til at udlede forståelser for fordele og ulemper set fra et organisatorisk perspektiv. Det er dog væsentligt at kortlægge at Webers model ikke direkte kan overføres til offentlige organisationer i dag, idet modellen skal forstås i sin historiske kontekst (Bømler & Seemann, 2003).

Stemplet som en outsider - Howard Beckers teoretiske viden om afvigelsessociologi

I følgende afsnit vil vi redegøre for den amerikanske sociolog Howard Beckers teori omkring afvigelsessociologi, nærmere bestemt begrebet *outsidere* (Becker, 2005, s. 23). Becker beskriver en outsider, som en person som afviger fra de sociale regler, som er udformet af den sociale gruppe. Personen, som er stemplet som en outsider, kan derimod opfatte oplevelsen anderledes, idet vedkommende selv måske ikke accepterer den regel, som vedkommende har overtrådt, således at regelbryderen opfatter hans dommere som værende outsiderene (ibid.).

Ifølge Becker findes der forskellige definitioner af *afvigelse* (Becker, 2005, s. 25). Ud fra en simpel definition er afvigelse handlinger eller adfærd som adskiller sig for meget fra majoriteten og fra gennemsnittet. Becker beskriver ligeledes afvigelse ud fra en sociologisk opfattelse. Denne opfattelse af begrebet afvigelse identificerer afvigelse som en manglende efterlevelse af gruppens regler.

Becker definerer selv afvigelse som:

Den sociologiske opfattelse, jeg netop har diskuteret, definerer afvigelse som overtrædelse af en eller anden vedtagen regel. Derefter går den videre til at spørge om, hvem det er, der bryder regler, og til at lede efter de faktorer i deres personligheder og livssituationer, der kan forklare overtrædelserne. Dette indebærer den antagelse, at de, der har overtrådt en regel, udgør en homogen kategori, fordi de har begået den samme afvigende handling (Becker, 2005, s. 29).

Becker ser ikke afvigelse som en egenskab ved den handling som personen begår, men derimod en konsekvens af andres anvendelse af regler og sanktioner i forhold til regelbryderen (Becker, 2005).

Idet vores praktikere og vi selv ved indsamlingen af empirien italesætter en mulig risiko for stempling af målgruppen, vil vi i analysen anvende Beckers teori omkring outsiderer til at årsagsforklare, hvorfor børn begår kriminalitet og hvorvidt der for målgruppen ses risiko for at børnene oplever at føle sig stemplet i mødet med UKN, eller om børnene selv måske bevidst eller ubevidst kommer til at stemple sig selv som værende kriminelle. Hertil vil vi undersøge de mulige konsekvenser ved ovenstående, i det tilfælde det gør sig gældende.

Individets behov for anerkendelse - Axel Honneths anerkendelsesteori

I det følgende afsnit redegøres for den tyske professor og filosof Axel Honneths teoretiske viden om *anerkendelse* (Nørgaard, 2005, s. 63). Honneth beskæftigede sig blandt andet med anerkendelsens betydning for individets mulighed for at realisere sig selv. Honneth fremlægger at anerkendelse er et iboende behov for alle mennesker, hvor alle former for social interaktion rummer gensidige moralske krav, og hvor sociale forhold er anerkendelsesforhold. Honneth opererer med anerkendelse som begreb inden for tre sfære, henholdsvis *den private*, *den solidariske* og *den retslige sfære* (Nørgaard, 2005, 64). Den private - eller familiære anerkendelse som den også omtales, består i følelsesmæssig anerkendelse, hvilket betyder at individet af sin familie og allertætteste relationer, elskes som den person man er. I børnehøjde er det at blive anerkendt, set, hørt og inddraget det der skaber tillid og selvværd. Det er her væsentligt at barnet oplever at det besidder egenskaber som er værdsat hos familiemedlemmerne eller hos de primære omsorgspersoner. Opnår vi denne anerkendelse udvikler vi selvtillid (Nørgaard, 2005).

Den solidariske sfære omhandler de grupper i samfundet og sociale fællesskaber som individet er en del af. Dette kan eksempelvis være i klassen, i den lokale fodboldklub eller i de venskabsgrupper som barnet færdes i. Her består anerkendelse i at individet får en fornemmelse af at være en del af et sammenhold og blive anerkendt ved at besidde værdifulde kvaliteter, der er værdsat af fællesskabet. Det kunne eksempelvis bestå i sociale eller sportslige kompetencer, hvor vores individuelle særegenhed gør at vi besidder en bestemt funktion eller kvalifikation der betragtes som unik og uerstattelig. I den solidariske sfære er der tale om både emotionel og kognitiv anerkendelse, der ved indfrielse vil bidrage til at individet udvikler selvværdsættelse (ibid.).

I den sidste, den retslige sfære, er det væsentligste at alle grupper i samfundet har samme rettigheder. Er rettighederne ens for alle, signaleres det på et højere niveau at alle individer anerkendes på lige fod med hinanden. Her ses blandt andet lovgivningsmæssigt en række sociale forvaltningsretlige grundprincipper til at sikre dette, og ydermere er ligebehandlingshensynet for børn fremhævet i SEL's formålsparagraf 46, stk. 1, idet denne beskriver at børn med særlige behov skal opnå samme muligheder for personlig udvikling, sundhed og et selvstændigt voksenliv som jævnaldrende. Denne form for anerkendelse bidrager til at vi udvikler selvvagtelse, som er anerkendelse af kognitiv art (ibid.).

Fratagelse af anerkendelse eller mangel på samme, medfører ifølge Honneth at individet ikke opnår selvtillid, selvagtelse eller selvværdsættelse, som er grundlaget for at individet udvikler sig i en positiv retning (Harder, 2018). Honneths teoretiske viden vil danne en del af udgangspunktet for analysen, da vi ved hjælp af teorien udleder endnu en forståelse og et perspektiv på ungdomskriminalitet. Her ud fra en forståelse om manglende anerkendelse som årsagsforklaring til manglende positiv udvikling og ungdomskriminalitet hos børnene i målgruppen.

Analyse

I følgende afsnit vil vi analysere tre informanternes forståelse om forholdet mellem straf og forebyggelse ud fra et praksisperspektiv. Denne forståelse vil vi holde op imod L 84 samt andre aktørers forståelse af netop samme.

Indledningsvist vil vi præsentere informanterne, således at der gives et indtryk af vedkommende samt skabes en forståelse for, hvorfor praktikerer udtaler sig som de gør grundet deres tilknytning til UKN. Analysen er derefter delt op i to temaer, hvor forskellige forståelser vil analyseres.

Præsentation af informanter

Forinden analysen læses vil vi kort redegøre for informanternes baggrund. De respektive informanter vil blive omtalt som henholdsvis: Trine, Rikke og Heidi. Navnene er fiktive, idet identiteten på informanterne ønskes anonym. For at sikre anonymiteten vil oplysninger, som kan føre tilbage til informanten ligeledes blive anonymiseret.

Trine er uddannet socialrådgiver engang i 10'erne. Hun har erfaring med arbejdet som socialrådgiver fra forskellige familieafdelinger, og derudover har hun varetaget en konsulentstilling i en kommune, hvor hun arbejdede med tværfagligt samarbejde. Trine har de sidste par år været leder af forskellige teams i en familieafdeling i en unavngiven kommune, og derudover fungerer hun som stedfortræder for afdelingslederen. Trine har det seneste år fungeret som nævnsrepræsentant for kommunerne i UKN (bilag 4).

Rikke er uddannet socialrådgiver engang i 90'erne. Hun har arbejdet som myndighedsrådgiver med børn og unge i rigtig mange år. De seneste to år har Rikke arbejdet som ungetilsynsførende i Ungekriminalforsorgen (bilag 5).

Heidi er uddannet socialrådgiver engang i 00'erne, og har efterfølgende arbejdet i en familieafdeling i en unavngiven kommune. Heidi har arbejdet indenfor forskellige funktioner med børn i alderen 0-18 år. De seneste 6 år har hun arbejdet med børn og unge, som har været i begyndende kriminalitet eller misbrug (bilag 6).

Delanalyse 1 - Intention og omsætning af LBU i praksis

I første del af analysen vil vi tematisere omsætningen af lovgivningen i praksis. I den forbindelse udledes i hvilket omfang barnet er sikret de retsgarantier som er gældende for jævnaldrende i andre sager, ud fra en betragtning om barnets bedste. Hertil vil vi analysere hvilke forståelser det ses ved det nyoprettede system på området for ungdomskriminalitet, både hvad angår intentionen bag lovgivningen, hvordan loven reelt omsættes i praksis samt hvordan LBU adskiller sig fra det forhenværende system.

Er børnene sikret retfærdig rettergang når deres sag henvises til UKN?

LBU adskiller sig på mange måder fra lovgivningen i SEL, men særligt i forhold til den retssikkerhed som børnene er omfattet af, eller måske i virkeligheden ikke er omfattet af.

Det fremgår af LBU § 55, at UKN's afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed med undtagelse af stk. 2, hvor der oplystes enkelte afgørelser som kan indbringes for Ankestyrelsen. Dette gælder blandt andet anbringelse uden for hjemmet uden samtykke samt anbringelse på delvis lukkede, sikrede eller særligt sikrede døgninstitutioner eller afdelinger jf. LBU § 55, stk. 2, pkt. 2 - 5.

Institut for Menneskerettigheder udtrykker at det er en basal retssikkerhedsgaranti, at man har ret til at få sin sag behandlet i to instanser (Laursen et al., 2022). Idet det kun er afgørelser af meget indgribende karakter, som kan påklages, har barnet eller forældremyndighedsindehaveren(e) derfor ikke ret til at påklage en foranstaltning om for eksempel at barnet skal være hjemme på et bestemt tidspunkt,

at barnet får iværksat en fast kontaktperson eller at barnet skal udføre genoprettende samfundsnyttigt arbejde.

Derimod kan afgørelser efter SEL påklages efter § 166. Ligeledes kan et barn, som er fyldt 12 år blandt andet indbringe afgørelser vedrørende forebyggende foranstaltninger jf. SEL § 52, stk. 3, for Ankestyrelsen jf. SEL §167, nr. 1.

Institut for Menneskerettigheder hævder ligeledes:

Uanset, at Ungdomskriminalitetsnævnet er et uafhængigt nævn, stilles børn og unge, hvis sag afgøres af nævnet, i de sager, hvor der ikke er klageadgang, retssikkerhedsmæssigt svagere end børn og unge, hvis sag afgøres af kommunen, hvor udgangspunktet er klageadgang i alle sager (Laursen et al., 2022, s. 28).

Dette er også en problematik som nævnsrepræsentant for kommunerne, Trine, ser. Hun pointerer, at man skal være særligt opmærksom på hvilke 10-14-årige, det er man sender i nævnet.

Man skal virkelig være sikker på, at det vil føre til en strafferetlig straf, og hvordan man kan være sikker nok på det, det tror jeg er et spørgsmål der skal tages et andet sted, for for mig så er det der hvor det hoved på sømmet, sådan vi skal have de rigtige 10-14-årige. Vi skal ikke have dem, der bare lige er kommet til at træde ved siden af, så dermed ikke at slå alle over én kam bare fordi man har begået kriminalitet. Der tror jeg virkelig man skal være opmærksom. [...]. Fordi ellers så får vi faktisk dømt nogle på en eller anden måde, som ikke ville have fået... nødvendigvis ville have fået en straf, hvis de havde været 15. [...]. Fordi jeg stadigvæk tror på at det er en hjælp, men vi stiller nogle sådan retssikkerhedsmæssigt ringere, fordi de er under 15 (bilag 4).

Som nævnt er vi i projektet interesseret i at udlede hvordan tiltagene som følge af L 84 harmonerer med barnets bedste, da dette skal tildeles passende vægt i alle foranstaltninger vedrørende børn. Barnets bedste indebærer blandt andet at barnet skal sikres beskyttelse samt har en ret til at blive hørt med mulighed for at udtrykke sine egne synspunkter. Barnet skal altså ses i sin egen autonomi.

Institut for Menneskerettigheder påpeger, at én ud af flere bevæggrunde for at oprette UKN var at børn skal opleve at kriminelle handlinger har konsekvenser, hvilket ifølge dem er et udpræget strafferetligt hensyn, der i normale tilfælde ville medføre klageadgang. LBU indeholder altså en dobbelthed, da der i lovtæksten er henvist til både elementer om straf på den ene side og sociale indsatser på den anden (Laursen et al., 2022). Dette bliver ydermere understreget i nedenstående:

Nævnet skal reagere på denne mistanke ved at fastsætte forbedringsforløb, som har en socialretlig karakter, og straksreaktioner, som har karakter af en sanktion for en begået kriminel handling, og som dermed har visse lighedstræk med en strafferetlig foranstaltning (Laursen et al., 2022 s. 22).

Det fremgår af rapporten at menneskeretten kræver, at staten skal sikre en række retsgarantier i straffesager for at sikre at der er tale om retfærdig rettergang (Laursen et al., 2022). Hvis barnet havde været over den kriminelle lavalder og havde begået samme kriminalitet, ville barnet have haft muligheden for at kunne klage over dommen, lige så vel som børn, som modtager foranstaltninger efter SEL har klageadgang, såfremt de er over 12 år. Hvis vi ser problematikken, udelukkede fra et retssikkerhedsmæssigt aspekt, synes det undrende at et barn kan ende med nøjagtigt den samme afgørelse, men have forskellige retssikkerhedsmæssige garantier, alt afhængigt af om den er afgjort efter LBU eller SEL. De børn, hvis sag er afgjort ud fra LBU, stilles altså retssikkerhedsmæssigt svagere. Vi ser en risiko for at begrebet barnets bedste får sværere vilkår i det nye system da børnene og deres familier ikke har samme klageadgang og lidt hårdt sagt, ikke har mulighed for at udtrykke sine egne holdninger og synspunkter, men blot må affinde sig med de afgjorte beslutninger.

Udover den begrænset klageadgang peger Institut for Menneskerettigheder på en kritik overfor at hensynet til det enkelte barns modenhed eller særlige behov, for eksempel psykiske eller kognitive funktionsnedsættelser, ikke i højere grad er præciseret i LBU. Det kan medføre en risiko for, at barnet tvinges til at deltage i UKN møder, som måske ikke harmonerer med barnets bedste, eller at inddragelsen af barnet til møderne heller ikke gør det. Det medfører, at der opstår en risiko for, at rammerne ikke tager udgangspunkt i det enkelte barns behov, evner og udvikling (ibid.).

Ud fra nævnsrepræsentant Trines forståelse skal der dog rettes en opmærksomhed på, at der ikke er nogen, der sidder i UKN, som ikke har en intention om at det skal være til barnets bedste.

Trods det bliver pointeret, at der ikke sidder nogen i UKN som er ude på at straffe børn samt at barnet altid bliver inddraget, finder vi det bemærkelsesværdigt, at der ikke er de samme retssikkerhedsgarantier i LBU, som der følger af bestemmelserne fra SEL, hvorfor vi kan formode at der er en risiko for at barnets bedste ikke altid kan imødekommes, da barnet ikke bliver sikret den inddragelse, der er ved at kunne klage i sin egen sag.

En anden forståelse, som vi ligeledes udleder fra interviewene med praktikerne, er hvordan straksreaktioner i praksis ikke anvendes. Vi vil derfor i følgende afsnit analysere, hvad årsagen kan være for at denne ikke bliver anvendt og særligt om det er grundet perspektivet på barnets bedste, at den ikke udmøntes i praksis.

Straksreaktioner og forbedringsforløb - implementering og forståelsen heraf

Frontmedarbejdernes arbejde baseres til dels på professionelle faglige skøn som vil være påvirket af den kontekst de indgår i samt de retningslinjer de er underlagt, hvilket belyses i et nyere forskningsfelt (Nielsen, 2007). Lipskys teori understøtter denne tankegang idet han hævder, at der ikke findes nogen social eksistens for lovgivningen før den forvaltes, omsættes og leveres af frontmedarbejderne (ibid.). Frontmedarbejderne er her den gruppe praktikere vi har interviewet. Fælles for dem er, at de alle har indsigt i hvordan LBU egentligt udmøntes i praksis på enkeltsagsniveau. Den skønsmæssige frihed for denne gruppe professionelle står tydeligt frem når det omhandler implementeringen af love og regler. Til nævnsmødet i UKN kan afgørelsen enten munde ud i en afgørelse om iværksættelse af en straksreaktion eller et forandringsforløb. I vores interview med frontmedarbejderne bliver det hurtigt klart for os, at den ene halvdel af afgørelsestyperne - straksreaktioner, slet ikke anvendes i praksis. Blandt vores informanter er der en udbredt forståelse om, at straksreaktioner ren lavpraksis ikke er muligt at forene med praksis. Nævnrepræsentant Trine udtaler blandt andet:

Det der jo sker, er at mange gange, så får vi først sagerne måske 3-4 måneder efter at de har begået kriminaliteten, det vil sige det med straksreaktionen det fungerer ikke i praksis, så jeg har aldrig været med til at iværksætte en straksreaktion (bilag 4).

Socialrådgiveren fra UKF udtaler om straksreaktioner:

I de snart 3 år jeg har været her, har jeg kun haft én straksreaktion, det er det hele [...] Men det er fordi at, på papiret og intentionen er meget god men i praksis er det umuligt [...] der er så mange sikkerhedssyn at tage hensyn til (bilag 5).

Vores tredje informant, socialrådgiveren fra Familieafdelingen udtaler:

Men det der bare er, det er at vores system er ikke sat op til at man kan gøre noget straks. Vi kan ikke uanset om der er en dommer, der siger 'nu skal du fra i næste uge af starte med et eller andet samfundsnyttigt arbejde'... det er faktisk ikke ret tit, det kan lade sig gøre fordi vi har et system, hvor der nogle... der er så mange personer, der skal sættes i arbejde for at finde

ud af, hvilket arbejde skal det så være, hvem skal stå for det, hvem skal betale, hvor kan det være henne, hvor er der plads, hvilke tidspunkter kan det være. Det er nærmest, det er en rigtig svær øvelse at få det overhovedet i praksis, ført ud i livet, at lave en straksreaktion (bilag 6).

Der ses altså en udbredt enighed om, at denne del af loven ikke fungerer i praksis og at dette er en forståelse der hersker på tværs af instanser. Det er væsentligt at påpege, at den manglende iværksættelse af straksreaktioner ikke er funderet ud fra frontmedarbejdernes manglende incitament til at realisere dette, ej heller fordi de modsætter sig bestemmelsen, men det drejer sig i stedet om praktiske og ressourcemæssige årsager. Hvis vi skal stille os kritiske overfor tiltaget med straksreaktioner kan vi undres over, hvor holdbar og meningsgivende loven er, hvis kun halvdelen reelt er mulig at gennemføre. Samtidigt stiller vi spørgsmålstegn til hvorvidt loven så udmøntes i overensstemmelse med den bagvedliggende hensigt, der har været med at oprette den. Der ses flere ubekendte faktorer i lovgivningen for udførelsen af straksreaktion såsom de der nævnes i interviewene. Som udefrakommende kommer det bag på os, hvor meget magt frontmedarbejderne besidder til at omsætte og fortolke lovgivningen, hvilket blandt andet er det som Lipsky hævder ud fra sin teori om frontmedarbejderne. Det store skøn gør at summen af frontmedarbejdernes handlinger kommer til at udgøre den førte politik. Det kan synes bemærkelsesværdigt at der ved lovens udarbejdelse, ikke er taget højde for ressourcerne i det eller taget stilling til de praktiske overvejelser. Dette ses umiddelbart overladt til frontmedarbejderne.

En anden forståelse vi ønsker at udlede, er hvordan selve intentionen og holdningen til straksreaktioner opfattes blandt de der er sat til at udføre dem. Særligt da tiltaget er nyt og har været genstand for debat. Ud fra empirisk materiale, herunder DS' hørings svar og selve L 84, ses det, at når det kommer til straksreaktioner, så er det en diskussion, der deler vandene. Til trods for at der blandt praktikerne er bred enighed om, at det af praktiske årsager ikke kan udføres, er der forskellige forståelser for, hvorvidt straksreaktioner er meningsgivende for kriminelle børn, samt om en straksreaktion er et straf- og konsekvensbetonet tiltag eller om det indebærer et forebyggende aspekt.

Vi har adspurgt vores informanter om ovenstående. Trine, der er nævnsrepræsentant, forklarer:

[...] altså det er jo totalt konsekvenspædagogisk, og det er jo måske ikke sådan særlig mentaliserende, så nej jeg synes det er fint, at det ikke bliver anvendt mere end det gør, det synes

jeg. Det er jo sjældent at vi sådan erfarer, at konsekvenspædagogik det er noget af det vores unge de profiterer af (bilag 4).

Her ses en forståelse af, at en straksreaktion er konsekvenspædagogisk og at dette næppe vil være noget kriminelle børn vil profitere af. Spørgsmålet bliver så hvad der ligger i det at profitere? Altså hvorvidt intentionen oprindeligt har været at børn bør opleve konsekvenser af deres handlinger, eller om det udelukkende er ud fra intentionen om at de ikke begår kriminelle handlinger igen, der afgør hvorvidt børnene profiterer af de foranstaltninger, der iværksættes. Der findes højst sandsynligt forskellige forståelser for, hvad det vil sige at profitere, alt efter hvordan loven fortolkes og ens personlige forståelse. Der hersker nok ikke nogen tvivl om, at det at profitere af noget hænger sammen med idéen om at barnet skal gennemgå en positiv udvikling ud fra de tiltag og foranstaltninger der iværksættes. At profitere vælger vi derfor at se i sammenhæng med begrebet barnets bedste. Vi slog tidligere fast, at vores informanter har forskellige forståelser for hvad barnets bedste indebærer. Derfor giver det mening, at der ligeledes ses forskellige forståelser for hvad det vil sige at profitere, og mere væsentligt, hvordan profitering hos barnet realiseres.

Det er derfor også væsentligt at være opmærksom på, at det for det enkelte barn vil være forskelligt hvilke metoder der er mest hensigtsmæssige at anvende for at barnet profiterer. For ét barn kan det være at vedkommende profiterer af omsorg, varme samt pædagogiske metoder og tiltag, hvorimod et andet barn i højere grad profiterer af struktur, tydelighed og konsekvenspædagogik.

Ud fra vores informanter udleder vi forskellige forståelser for hvordan der skabes en udvikling hos barnet som vil bidrage til forebyggelse af yderligere kriminalitet. Trine mener at dette ikke opnås via konsekvenspædagogik hvorimod Rikke ser, at der for barnet kan være noget læring i at barnet selv skal genoprette den skade de har forvoldt, for at opleve at blive stillet til ansvar. Vores tre informanter er enige om at straksreaktioner ikke er noget som bliver anvendt i praksis, men holdningen om, hvorvidt tiltaget er meningsgivende og kan bidrage til at øge den positive udvikling for barnet ses at være modstridende. Det skal dog understreges at ingen af informanterne går ind for at straffe børn som vi kender det fra det strafferetlige system, som er gældende for personer over den kriminelle lavalder.

Socialrådgiveren Heidi fra familieafdelingen læner sig op ad nævnsrepræsentantens forståelse og siger: "Jeg tænker ikke det er meningsgivende" (bilag 6). Dette bliver dog suppleret med begrundelsen om at "det er så lidt det har været anvendt, at det kan vi ikke rigtig vurdere, om hvilken effekt det kan

have” (bilag 6). Ud fra ovenstående ses der altså ikke umiddelbart opbakning blandt praktikerne til anvendelsen af straksreaktioner. Det er i hvert fald ukendt territorium, hvilket det formentlig vil blive ved med at være indtil der gøres nogle strukturelle og ressourcestyrkende tiltag.

Nævnsrepræsentant Trine mener, at der ikke er belæg for, at børn profiterer af konsekvenspædagogik, men hvis intentionen ikke har været forebyggelse, så kan det vel stadig være meningsgivende, blot ud fra en anden forståelse. Hvorvidt det anses for meningsgivende vil altså afhænge af, om det funderes ud fra en ide om at straksreaktioner vil forebygge fremtidigt kriminalitet, om børn skal stilles til ansvar for deres handlinger og opleve en konsekvens, eller måske en mellemting, hvor børn oplever at handlinger har konsekvenser og at der dermed er et læringsaspekt i det som fremmer en positiv udvikling. Lidt anderledes ses forståelsen hos UKF, her bliver der udtalt “[...] straksreaktion - det er da genialt!” (bilag 5). Det fremlægges, at det er en god idé at børn eksempelvis bliver sat til at fjerne det graffiti de selv har lavet, rydde op eller genoprette den legeplads de har brændt ned. Hun sætter spørgsmålstegn ved, ‘jamen hvem skal rydde op?’ Hun er af den opfattelse at det ikke er forældrene eller samfundet der skal bøde for den skade barnet har forvoldt. Hun nævner dog, at det kan forældre godt komme til, men så må familien vel sammen tage ud og genoprette skaden.

Justitsminister Nick Hækkerup fremlagde i april 2022 et nyt lovforslag 182 af 2021-22 (herefter L 182). Lovforslaget er blandt andet funderet ud fra Justitsministeriets devalueringer af UKN hvor der, ligesom vores informanter fremlægger det, redegøres for at straksreaktioner kun anvendes i et yderst begrænset omfang (L 182, alm. bem. pkt. 2.12.2). Justitsministerens lovforslag har til formål at indføre en lovændring i LBU §12, som efter hensigten skal øge brugen af straksreaktioner. Forslaget indebærer at:

Det er Justitsministeriets vurdering, at en sådan øget brug af straksreaktioner bedst ville kunne opnås ved at ophæve ungdomskriminalitetslovens §12, stk. 2. En ophævelse vil således indebære, at det ikke længere er en betingelse for at pålægge en straksreaktion, at der foreligger oplysninger om, at barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare. I stedet vil en straksreaktion skulle pålægges, hvis barnet eller den unges udviste adfærd giver grundlag herfor (L 182, alm. bem. pkt. 2.12.2, s. 43-44).

Det har altså fra politisk side, ret aktuelt i 2022, været forsøgt at signalere et øget incitament til, at nævnet hyppigere vælger at træffe afgørelse om iværksættelse af en straksreaktion samt at kommunerne hyppigere indstiller hertil. Dette gøres ved forslaget om at gøre det 'lettere' ved at opsætte færre kriterier.

Det fremgår af L 182, at en af de barrierer for den tidligere begrænsede brug af straksreaktioner var formuleringen i LBU § 12, stk. 2. Tidligere var det en betingelse for pålæg af en straksreaktion, at der forelå oplysninger om, at barnet havde adfærdsproblemer eller udviste negativ adfærd af en sådan karakter, at der var risiko for, at barnets udvikling var i fare (L 182, alm. bem. pkt. 2.12.2).

Ydermere rettes der en forespørgsel direkte til kommunen om at det øget brug af straksreaktioner forudsætter at kommunerne i langt større omfang end i dag vil skulle indstille til brug af straksreaktion i de sager som henvises til UKN (ibid.).

Vi bliver optaget af, hvorvidt dette forslag harmonerer med begrebet barnets bedste og et socialfagligt helhedssyn i og med, at ændringen vil resultere i, at børn kan pålægges en straksreaktion udelukkende på baggrund af deres udviste adfærd i et enkeltstående tilfælde. Vi ser en risiko for, at det fra politisk side negligeres at man rent faktisk har med børn at gøre. Børn er jo børn, og de vil komme til at træde ved siden af, fordi de ikke ved bedre qua deres alder og modenhed. Dette understøttes af Trines udtalelse om, at det for hende handler om at alle børn ikke skal skæres over en kam, og at det skal være de *rigtige* børn som kommer i UKN, altså de børn som er i en åbenbar risiko for at begå yderligere kriminalitet, og hun mener at beviserne herfor skal være tungtvejende så man ikke indbringer børn i UKN, som ikke ville være blevet dømt for kriminalitet hvis de var over 15 år. Ud fra Trines forståelse kan det udledes at det er mere hensigtsmæssigt at børn indstilles til UKN når det gøres med udgangspunkt i, at grunden hertil er at der er risiko for at deres udvikling er i fare, og at de reelt er kriminalitetstruet.

Frontmedarbejderne kan fra politisk side styres til at handle ud fra tiltænkte politiske hensigter ved forslag og opfordringer som ovenstående. Frontmedarbejderne skal naturligvis overholde lovgivningen, men hvad der må anses for værende 'en løftet pegefinger' synes ligeledes i andre situationer at kunne igangsætte handlinger i den sociale forvaltning. Disse processer vil ske efter en top-down model, hvor ledelsen i forvaltningerne udsteder retningslinjer for de ansatte, med formålet om at løse kerneopgaven og indfri de politiske målsætninger, hvilket også understøttes af Lipskys teori.

Dog ser vi ikke, at der i L 182 tages højde for den egentlig essens af hvorfor straksreaktioner kun anvendes i så begrænset et omfang. Lovforslaget hævder, at straksreaktioner hyppigere ville kunne anvendes ved at ophæve vilkårene i LBU §12, stk. 2. Dog er det fra praksis ikke det informanterne omtaler som et problem. Der er dermed, fra politisk side muligvis ikke en forståelse for, at det er de praktiske årsager, der udgør det egentlige udfald for manglende iværksættelser af straksreaktioner. Sammenholdt er der både fra politisk side og blandt praktikere en forståelse for, at lovgivningen ikke realiseres, men der tales i to forskellige sprog, men hensyn til at ændre på dette.

Krydspres i lovens anvendelse

En gennemgående holdning der findes hos vores informanter er, at oprettelsen af UKN har medført at processen med at få igangsat støtte og behandling for barnet bliver langt mere handlekraftigt. Der omtales eksempler, hvor familier i en lang periode forud for mødet i UKN har efterspurgt eksempelvis misbrugsbehandling eller en kontaktperson til deres barn, men ikke har fået bevilliget det, eller har oplevet omfattende ventetider. En udbredt holdning blandt praktikkerne er, når barnet er henvist til UKN, så sker der noget.

Heidi fra familieafdelingen udtaler blandt andet:

Det der er forskellen det er, hvis vi har 6 måneders ventetid på familiebehandling igennem serviceloven, så hvis den kommer i Ungdomskriminalitetsnævnet, så har vi mere mulighed for at presse på for at få det iværksat hurtigere, fordi vi så har en anden myndighed over os, der skal føre tilsyn (bilag 6).

Vi kan på den baggrund udlede at der ses en fordel i kompetenceflytningen fra kommunerne til UKN hvad det angår hurtighed i sagsprocessen. Et af fokuspunkterne ved indførelsen af den nye lovgivning var netop at sikre en tidlig, hurtig og effektiv implementering af afgørelserne efter der er truffet afgørelse i nævnet, hvilket man, efter praktikernes overbevisning, må sige det nye system er lykket med.

Vores informanter påpeger dog, at der somme tider ikke er overensstemmelse mellem retningslinjerne i lovgivningen og kommunernes kapacitet i praksis. Heidi fortæller, at hun har oplevet at det har været vanskeligt at iværksætte en kontaktperson for barnet inden for 14 dage. UKF fungerer både som kontrolinstans for den unge, men også for kommunerne. Det er altså en kontrolinstans der står på ben.

UKF fører kontrol med hvorvidt kommunerne får iværksat nævnets afgørelser. Sanktionerne for ikke at gøre dette, består uformelt i at kommunen vil modtage en reprimande fra UKF med en opfordring til at få afgørelsen realiseret. Her fortæller Heidi, at det som regel ikke er rådgiverne selv, men deres ledelse der herefter går ind og foretager en prioritering i forhold til hvilke ressourcer der skal anvendes så afgørelserne iværksættes hurtigt. Man kan se, at det faktum at UKF også fungerer som kontrolinstans for kommunerne har en positiv effekt - i hvert fald hvad angår hastigheden fra beslutning til handling.

Der er altså som følge af L 84 et øget fokus på hurtig igangsættelse af foranstaltningerne når afgørelsen først er truffet. Inden dette skal kommunen lave det forudgående - eller undersøgende arbejde. Dette består dels i samarbejde med politiet, udarbejdelse af en ungefaglig undersøgelse samt en begrundet indstilling om hvorvidt der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger, og i bekræftende fald, af hvilken art disse bør være. En ungefaglig undersøgelse kan indholdsmæssigt sidestilles med en børnefaglig undersøgelse som ofte udarbejdes i kommunes øvrige sager vedrørende børn. Her har kommunen jf. SEL §50, stk. 7, fire måneder til at udarbejde og færdiggøre den børnefaglige undersøgelse. Samme tidsmæssige krav gør sig ikke gældende for en ungefaglig undersøgelse. Det fremgår af LBU §29, at denne undersøgelse, til brug for UKN's afgørelse, skal afsluttes senest tre uger efter modtagelsen af anmodningen fra UKN. Der er altså fastsat en væsentlig kortere tidsfrist til at udføre det undersøgende arbejde. Vi finder, med understøttelse fra Lipskys teori, at der ved denne sagsgang er en risiko for at der kan tyges til brug af afværgemekanismerne rationering af service og kvalitet, herunder prioritering, hvor opmærksomheden ifølge Lipsky rettes mod de opgaver som kræver en konkret handling eller aktivitet (Nielsen, 2007). Der lægges altså pres på igangsættelsen af foranstaltningerne hvor der i samme ombæring bliver mindre plads til at tiden bruges på opgaver af mere generel undersøgende eller opfølgende karakter. Hvis dette er tilfældet, vil der være en risiko for at der sker en efficiency-creaming, som indebærer at frontmedarbejderne, måske ganske ubevidst, prioriterer deres tid til de arbejdsopgaver der medvirker til opfyldelse af de politiske målsætninger. Det er dog langt fra sikkert, at dette finder sted, men ikke desto mindre, har frontmedarbejderne en langt kortere tidsfrist i disse sager, sammenlignet med hvad de ville have til at udføre en børnefaglig undersøgelse som indholdsmæssigt kan sidestilles med en ungefaglig undersøgelse.

Serviceoven overfor Lov om Bekæmpelse af Ungdomskriminalitet

DS har i deres høringssvar til L 84 stillet skarpt på kritikken over, hvordan det kan være at kompetencen til at træffe afgørelse om foranstaltninger for kriminelle børn er overgået til UKN, når det forhenværende system med udgangspunkt i kommunerne, SEL og et tæt samarbejde mellem alle relevante parter, for dem at se hævdes at fungere godt, mens ungdomskriminaliteten samtidigt var faldet markant år efter år (Berlau, 2022). Socialrådgiver Heidi fra familieafdelingen beskriver, at forbedringsforløbets foranstaltninger ikke adskiller sig meget fra de foranstaltninger, som kommunen har kompetence til at iværksætte jf. SEL § 52, stk. 3, hun hævder at “[...] i virkeligheden er det ikke anderledes end at vi i Serviceoven peger på en fast kontaktperson eller familiebehandling i hjemmet eller et eller andet” (bilag 6). Ligeledes fortæller Heidi om en tidligere sag hun har haft i UKN, hvor barnet fik omkonverteret hans faste kontaktperson, som var iværksat efter SEL §52, stk. 3, nr. 6, til nu at være efter LBU §13, nr. 7.

Heidi informerer os omkring, hvor mange aktører, som er i gang på samme tid når en sag behandles i UKN. “[...] Også fordi der er så mange myndigheder, der skal koordinere, altså og det er faktisk også svært for os at finde hoved og hale i, hvem er det der skal gøre hvad, og hvordan kommer vi så derhen, altså... [...]” (bilag 6). Forskellen i enkelte sager, vil altså udelukkende bestå i at barnet skal indgå i flere arenaer og tale med flere myndigheder. Denne udtalelse bekræfter DS, idet de mener, at det nye system er overordentlig bureaukratisk eftersom der kommer en dårligt koordineret dobbelt administration, hvor kommunen står på den ene side, og UKN og UKF står på den anden side (Berlau, 2022). Når en sag, hvor et barn har begået kriminalitet, skal behandles, skal barnet således nu både deltage i nævnsmødet i UKN, tale med politiet, gå til jævnlige tilsyn i UKF, mens de samtidigt er tilknyttet familieafdelingen hvor de skal følge de iværksatte foranstaltninger. Vores informanter påpeger, at de mange forskellige instanser kan virke forvirrende for barnet, og det er til trods for, at deres foranstaltninger kan være nøjagtigt den samme som de har været vant til, men forskellen er at det nu bare er bevilget efter en anden lov.

Adspurgte hvilke faglige argumenter eller faktiske forhold, som lå til grund for behovet for at udarbejde en ny lovgivning for børn mellem 10 og 14 år, når ungdomskriminalitet har været støt faldende i mange år, svarer daværende justitsminister, Søren Pape Poulsen, at da der stadig er for mange børn og unge, som begår kriminalitet, mangler der en fælles retning og konsekvens, og hverken det sociale system eller retssystemet tager i tilstrækkelig grad hånd om de børn, der er på vej ud i en kriminel

løbebane (Poulsen & Johansen, 2018b). Han mener derudover, at UKN skal sikre, at de børn, som har begået kriminalitet skal udvikle sig i en mere positiv retning, hvor barnet i højere grad hjælpes ud af kriminaliteten (ibid.).

Politikerne har set et behov for at kompetencen til at træffe afgørelser i sager vedrørende ungdomskriminalitet skal flyttes fra én lovgivning til en anden, selvom nogle praktikere på området ser, at det forhenværende system allerede i forvejen virkede, i hvert fald ifølge de praktikere vi har talt med. Det skal dog også nævnes at de alle udpeger fordele ved det nye system, blandt andet at iværksættelsen af foranstaltninger kan igangsættes hurtigere.

DS kritiserer oprettelsen af UKN som værende bureaukratisk, og det ligger fint i tråd med, hvordan vi i teoriafsnittet redegjorde for dette. UKN opererer med flere kendetegn der er typiske for bureaukratiet som organisationsform (Bømler & Seemann, 2003). Særligt er UKN kendetegnet ved en stærk specialisering, idet udførelsen oplæres i at varetage ganske bestemte delopgaver og deres eneste funktion består i at træffe afgørelser i sager vedrørende ungdomskriminalitet. Herudover ses der ydermere kobling til Webers idealtypiske bureaukratimodel, herunder i form af klar arbejdsdeling, hierarkisk opbygning, og regelstyring. Selvom bureaukrati efterhånden er blevet et skældsord forbundet med papirusseri, upersonlighed og stramme krav er det ikke entydigt betinget af ulemper, idet den overlegent ses at have vundet indpas i den sociale forvaltnings organisatoriske styreform. Fordelen ved UKN's stærke specialisering er at den klare arbejdsfordeling fremmer en høj grad af ekspertise hos medarbejderne. Ud fra Webers teori medfører en hierarkisk opbygning, som det ses ved UKN og kommunen, at der sikres en kontrol mod fejl i sagsbehandlingen som muliggør placering af ansvar. Bureaukratiet har gennem tiden fået både ris og ros, og indebærer altså både fordele og ulemper. Vi udleder dog i DS' kritik, at de har en forståelse af, at de ser det nye system for værende *for* bureaukratisk, og at dette er en af årsagerne til, at de socialfaglige helhedssyn svækkes.

Ud fra ovenstående delanalyse udleder vi, at L 84 medfører at børnene retssikkerhedsmæssigt stilles svagere end tidligere, hvortil der kan ses en uoverensstemmelse med barnets bedste. Ydermere fremgår det, at der blandt praktikere og aktører på området findes forskellige forståelser af forebyggelse og straf samt hvordan loves bør fortolkes og udmøntes.

Delanalyse 2 - Ros og anerkendelse er nøglebegreber når det kommer til arbejdet med kriminelle børn

I delanalyse 2 vil vi analysere hvorvidt børnene føler sig betragtet og stemplet som værende kriminelle i mødet med UKN. Vi vil derudover ved hjælp af teori og forskning forsøge at udlede årsagsforklaringer til hvorfor børnene havner i en kriminel løbebane. Afslutningsvis vil vi analysere hvad praktikerne kan gøre for at motivere børnene, så der fremmes en positiv udvikling ud af kriminalitet.

Da den kriminelle lavalder i 2010 blev sænket til 14 år, viste det sig, at antallet af børn og unge, som faldt tilbage i kriminalitet steg. En forskergruppe fra Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for velfærd - VIVE, og Aarhus School of Business and Social Sciences BBS forklarede dette med, at børnene i mødet med et voksent retssystem blev stemplet og set som værende dårligt selskab i en tidlig alder. Seniorforsker ved VIVE, Tea Torbenfeldt Bengtsson, beskriver, at når børnene bliver stemplet som værende kriminelle, tager de ofte denne identitet på sig, og opsøger kriminelle fællesskaber, da de har oplevelsen af, at det er her de nu hører til (Toft, 2017).

Bengtsson beskriver:

Man har den her forestilling om, at de unge tænker rationelt, når de begår kriminalitet, men det bygger på nogle forkerte præmisser om, hvordan unge handler. Ofte begår de kriminalitet spontant og i grupper, hvor den kulturelle kontekst, venskabsgrupperne og ungdomslivet er det afgørende frem for en klar bevidsthed om konsekvenserne. Og så tror de i øvrigt aldrig, at de selv bliver taget, så det med straffen i sig selv afskrækker generelt ikke (Toft, 2017).

Forskning viser dermed, at når børnene begår kriminalitet og bliver mødt i et voksent retssystem, kan de opleve at føle sig stemplet, hvorfor de bliver mere tilbøjelige til at indgå i kriminelle fællesskaber, hvor de opnår accept fra gruppen når et af medlemmerne begår kriminalitet. Der ses altså, ud fra dette perspektiv, en sammenhæng i at kriminalitet avler mere kriminalitet, når der er tale om så unge børn der higer efter social accept. Vi bliver derfor nysgerrige på, hvorvidt det er hensigtsmæssigt, at politikerne har besluttet nu at bringe *endnu* yngre børn ind i et strafferetligt system, der er lignende det, som er gældende for personer over den kriminelle lavalder - særligt når forskning påpeger, at det ikke fik de unge til at begå mindre kriminalitet. Tværtimod (ibid.).

I den indhentede empiri har informanterne ikke eksempler på, at de har oplevet at børnene har følt sig stemplet. Heidi, som er socialrådgiver i familieafdelingen, fortæller derimod, at hun har oplevet at nogle af børnene faktisk synes at det er lidt sejt når de skal ind i nævnet. Heidi beskriver:

Fori så kan de sige det til deres venner 'Nu har jeg også været i Ungdomskriminalitetsnævnet, og det var bare fucked up, og det var bare ligemeget, det var bare slet ikke så farligt' sådan negligere det sådan 'nu har jeg prøvet det ha'. Ikke fordi jeg tror det er på deres handlinger de tænker over det, men bare det at kunne sige, at man har været inde i det system, er sådan lidt sejt overfor jævnaldrende (bilag 6).

Så i stedet for at føle sig stemplet beskrives det, at nogle af børnene faktisk oplever det omvendte - at de føler sig seje, når de er betragtet som værende kriminelle og påtager sig derfor en kriminel identitet. Dette taler også ind i det som Bengtsson beskriver, nemlig at børnene tager identiteten til sig og opsøger fællesskaber som har kriminalitet som omdrejningspunkt (Toft, 2017). Vi ser dermed også en risiko for at det for enkelte børn kan have den modsatte effekt, og kriminalitet kan være noget de kommer til at dyrke for at bibeholde et 'image' og en selvscenesættelse som værende en del af et afvigende fællesskab der er uden for normen. Som redegjort for i teoriafsnittet beskriver Becker, at en outsider er en person, som afviger for de sociale regler, som er udstedt af en gruppe (Becker, 2005). Hvorvidt vedkommende opfatter sig selv som outsider afhænger dog af hvilken forståelse man har på den regel, som siges at være brudt. Hvis vi må antage at de børn, som har begået kriminalitet, søger kriminelle fællesskaber, kan vi have en formodning om at børnene ikke opfatter sig selv som værende en outsider, da de sociale regler, som er i de kriminelle fællesskaber, ikke er de samme som de sociale regler, der udstedes af samfundet og som majoriteten føler sig underlagt. Børn er naturligvis forskellige og informanterne beretter også om børn, der har været nervøse og overvældet over at skulle indgå i systemet, hvoraf vi må formode, at der er en risiko for at de har oplevet at føle sig stemplet som en outsider.

Som det beskrives i projektets teoriafsnit, opnår barnet anerkendelse i privatsfæren, når barnet føler sig mødt og bekræftet af sin nærmeste familie og venner, da det er her de får indtrykket af at de er gode nok som de er, og at de besidder egenskaber som er værdsat hos deres nærmeste (Harder, 2018). Rikke fra UKF beskriver, at mange af de unge, som kommer til tilsynssamtaler hos hende, næsten altid har fået skæld ud fordi de ikke har gjort tingene, og det de så har gjort, det har været forkert. Det beskrives i vores indhentet empiri, at mange af de børn, som begår kriminalitet i forvejen har en

verserende sag i kommunens familieafdeling. Vi antager derfor, at en del af de børn, som havner i UKN har nogle familiære udfordringer, hvor de måske ikke er blevet anerkendt i hjemmet grundet forældrenes egne udfordringer. De familiære udfordringer, kan ligeledes resultere i adfærdsmæssige problemer hos barnet, hvorfor anerkendelsen i privatsfæren muligvis igen bliver endnu vanskeligere at opnå. I rapporten 'Første led i fødekæden?' som er udarbejdet af Justitsministeriets Forskningskontor er der dels foretaget en spørgeskemaundersøgelse blandt 1.886 folkeskoleelever i 7.-10.-klasse på skoler beliggende i socialt udsatte boligområder i Storkøbenhavn og dels interviewet 40 aktører, som arbejder med børnene i områderne (Pedersen & Lindstad, 2011). Undersøgelsen viser blandt andet, at barnets familieforhold har en væsentlig betydning for, hvorvidt barnet begår kriminalitet, hvilket vi ansporer kan have sammenhæng med anerkendelse eller mangel på samme. 37% af de unge i kriminelle grupper snakker aldrig eller næsten aldrig med deres forældre når de har problemer eller er kede af det. I samme kriminalitetskategori er det kun 23% som altid eller næsten altid snakker med deres forældre, når de oplever problemer. I den anden ende ses det at 44% af de lovlydige børn altid eller næsten altid snakker med deres forældre når de er kede af det eller har problemer, hvorimod kun 12% af de lovlydige aldrig eller næsten aldrig taler med deres forældre (ibid.).

Vi formoder derfor på baggrund af ovenstående, at Rikkens forståelse er, at nogle af de børn, som indgår i kriminelle grupperinger, ikke opnår anerkendelse i deres private sfære hos deres forældre, hvilket kan være en af årsagerne til, at de i stedet søger denne anerkendelse i den solidariske sfære gennem fællesskaber med jævnaldrende. Hvis de har erfaret at de udelukkende kan opnå anerkendelse når de laver ballade og er på tværs, bliver det måske vanskeligt at ophøre, i og med, at forskning afdækker, at anerkendelse er et grundlæggende og iboende behov hos alle mennesker (Harder, 2018). Dette kan i hvert fald være med til årsagsforklare én af forståelserne for hvorfor børn begår ungdomskriminalitet. Flere af informanterne beskriver, hvordan børnene nogle gange synes, at det er lidt sejt at begå kriminalitet og derfor synes det er sejt, at skulle møde ind i UKN, så de kan gå hjem og fortælle det til deres venner. Vi må derfor antage at nogle af de børn, som har begået kriminalitet har indgået i grupperinger, hvor det at begå kriminalitet har været normen. Trine, som er nævnsrepræsentant, uddyber, at nogle af børnene har den opfattelse, at de gerne vil være gangstere fra dag 1, og at de synes at det er 'the shit', at skulle til møde i UKN, hvilket nok hænger sammen med, at det forstærker den identitet de har påtaget sig. For at kunne forebygge, at disse unge, som indgår i kriminelle fællesskaber, begår yderligere kriminalitet, beskriver Rikke at opgaven ligger i at få barnet til at

tænke sig om. En måde at gøre dette på er at lave øvelser med barnet, hvor de skal udfylde en hel plade fyldt med positivt ladet ord. Barnet skal således vælge nogle ord, som synes at passe på dem selv, mens den ungetilsynsførende også vælger en række positivt ladet ord, som de synes passer på barnet. Dette er en form for en selvtillidsboost øvelse.

[...] altså ros og anerkendelse det er simpelthen nøgleordet, fordi vi ved at mange af de unge, der kommer her og mange af dem som er i fængselssystemet - er det ik mellem 70-80 procent af dem som er indsat, de har ADHD. Så mange af dem som kommer her, de har jo også ADHD. [...] Og det der gør at man udvikler sig, det er jo også at man får ros og anerkendelse, så der er i hvert fald noget vi virkelig opererer med (bilag 5).

Rikke beskriver, at det der sker, når de laver de her øvelser, hvor barnet bliver anerkendt og rost, det er, at der bliver frigivet noget dopamin i hjernen som gør, at barnet oplever eufori. Måske kan dette forstås som et forsøg på at skabe en selvbekræftelse hos barnet, som ikke bunder i at være seje og rebelske, men i stedet i en bekræftelse ganske enkelt i deres person. Ligeledes er Rikke opmærksom på, at hun ikke stigmatiserer barnet som værende kriminel. Hun fortæller blandt andet, at hun italesætter over for barnet, at hun ikke ser barnet som en forbryder på nogen måde, men at barnet har lavet en dum handling, hvorfor de sammen skal sørge for, at det aldrig gentager sig. UKF prøver altså at fremme anerkendelsen hos barnet ved at fortælle dem, at de er gode som de er, og at der er ting, som de lykkes med, og er gode til, således at børnene ikke kun oplever at få anerkendelse ved at bryde reglerne. Vi ser en klar pointe i, at hvis man altid har fået at vide at man gør tingene forkert, så er det måske den bane man lever videre i.

Forståelsen blandt praktikere på børneområdet er hovedsageligt, som tidligere beskrevet, at straf ikke er vejen frem til at forebygge yderligere kriminalitet blandt børn, men at indsatserne har et forebyggende formål. En af de ting der således bliver gældende her er, at barnet skal være motiveret for forandring. Nævnsrepræsentant Trine understreger, at ansvaret for at barnet bliver motiveret ligger hos de voksne, det ligger ikke hos barnet. Netop derfor er det også væsentligt at forældrene støtter op omkring barnet.

Jeg tænker det er helt vildt afgørende at de personer, der er omkring børnene og de unge, committer sig til at de skal komme i mål på den her, fordi børnene kan det ikke alene, og hvis

forældrene ikke ønsker at hjælpe dem til at komme ind til de samtaler, eller hvis kontaktpersonen ikke formår at arbejde med de opstillede mål, der er i handleplanen altså, så kommer børnene/de unge ikke ret langt (bilag 4).

Umiddelbart kan vi altså udlede, at praktikerne ikke har en forståelse af at børnene føler sig stemplet, men derimod at børnene godt kan synes, at det er sejt at begå kriminalitet idet de formentlig får anerkendelse i den solidariske sfære. Derfor bliver det væsentligt for praktikerne at øge barnets motivation for en forandring samt anerkende dem i, at de er gode personer i sig selv, uden at de begår kriminalitet.

For at opsummere ses der altså i arbejdet med børnene i UKF en forståelse af, at forebyggelse først bliver realiserbart, hvis det bunder i en tilstedeværende anerkendelse, en egenmotivation og det at barnet bliver i stand til at reflektere. På den anden side, bliver der udtalt at børn gerne må opleve at deres handlinger har konsekvenser, hvilket er funderet ud fra en tanke om, at der er noget læring i det. Derfor fortæller UKF at de også fungerer som 'politibetjente', hvilket de nok naturligt vil komme til at gøre, i og med, at deres kerneopgave består i at kontrollere at barnet følger den foranstaltning der er truffet afgørelse om. Vi har indtrykket af, at der blandt praktikere på ingen måde er intention om at straffe børn 'bare' for at gøre det, men at det ud fra et forebyggende aspekt ses som værende meningsgivende, at barnet lærer at gøre den skete skade god igen ud fra principperne om 'restorative justice' uafhængigt af alder (L 182, alm. bem. pkt. 2.12.1). Forståelserne er dog ikke, at dette kan stå alene, men at det skal udmøntes i en kombination af de mere selvudviklende tiltag der er forklaret i ovenstående.

Diskussion

I følgende diskussion vil vi diskutere, hvilke forståelser der findes blandt praktikere på børneområdet om forholdet mellem forebyggelse og straf af børn. Vi vil derefter diskutere, hvorvidt børn kan lære af straf og konsekvens, og samtidig om børnene kognitivt er i stand til at forstå konsekvenserne af deres egne handlinger. Afslutningsvis vil vi diskutere om L 84 og oprettelsen af UKN harmonerer med tanken om at barnets bedste bør komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende børn. Denne diskussion vil tage udgangspunkt i den retssikkerhed, som børnene har, eller i virkeligheden måske ikke har når deres sag behandles i UKN fremfor når deres sag bliver behandlet ude i de enkelte kommuner efter SEL.

Praktikere og andre aktørers forståelse om forholdet mellem forebyggelse og straf

“Den kriminelle lavalder sættes reelt ned til 10 år” (Berlau, 2022) Sådan runger udtalelsen fra DS, når de kommenterer på oprettelsen af UKN. Parallelt med dette ytrer en praktiker på området for ungdomskriminalitet, nævnsrepræsentant Trine: “[...] vi er meget meget tydelige på, at det ikke er en straf, du bliver ikke dømt hos os. Det er ikke vores intention” (bilag 4). Der ses altså fra samfundsdebatten og praktikerne på området, at der er en uoverensstemmelse med, hvad forståelsen er om bagtanken bag L 84. Vi er dog indforstået med at disse to forståelser ikke nødvendigvis er repræsentativ og kan generaliseres, da det er udledt af en enkeltperson og ét høringssvar.

Som det fremgår af problemformuleringen, har projektet til formål at udlede hvilke forståelser, der hersker på området for ungdomskriminalitet i forhold til synet mellem forebyggelse og straf af børn i alderen 10-14 år, som er henvist til UKN. Som tidligere belyst hersker der blandt de adspurgte praktikere på området, en udbredt enighed om, at de ser, at alle praktikere arbejder ud fra en målsætning om forebyggelse. Det vil sige, at de fra hver deres indfaldsvinkel, afhængigt af instans, udfører deres arbejde ud fra forståelsen om, at der vil skabes en positiv udvikling hos børnene, som bidrager til at de kommer på rette spor og ikke begår yderligere kriminalitet. Ingen af informanterne har en direkte intention om at straffe børn som vi kender det fra voksensystemet, dog har de forskellige forståelser for, hvad straf vil sige at være. Et element der deler vandene både i den offentlige debat og blandt vores informanter er dog hele det nyoprettede tiltag omkring straksreaktioner. Fra DS lyder det:

Formelt ændres den kriminelle lavalder ikke, men i praksis sættes den ned til 10 år. Børn ned til 10 år skal nu ind i et system med et domstolslignende nævn, hvor indsatserne er strafbetonede, og hvor pædagogik og udvikling får svære vilkår. Et system, der kan sætte børn ned til 10 år i sikrede institutioner, der i stigende grad ligner fængsler, ikke mindst efter de foreslåede ændringer i lovforslaget om ændringer Serviceloven mv. Vi kan ikke se det på anden måde, end at den kriminelle lavalder i praksis er sat ned, og det vender vi os klart imod (Berlau, 2022).

Ydermere fremlægger de at L 84 markant svækker et børnefagligt helhedssyn. Dette postulat syntes ikke at harmonere med vores definition af barnets bedste, som vi har udledt af Børnekonventionen, der netop siger, at barnets bedste skal komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende børn. Praktikerne syntes ikke at have samme forståelse som DS. Rikke fra UKF ytrer til høringssvaret fra DS, at hun slet ikke er enig i forståelsen, og at DS slet ikke har forståelse for det arbejde som praktikerne udfører.

Der findes muligvis ikke et entydigt eller endegyldigt svar på, hvorvidt en straksreaktion kan betegnes som en straf eller ej. Grunden til forvirring og modsatrettede forståelser, synes umiddelbart for os naturlig som følge af ordlyden i L 84. Fra lovforslaget kan der udpensles en vis form for dobbelthed i de bagvedliggende intentioner. Denne dobbelthed bliver understøttet af Institut for Menneskerettigheders forståelse. De italesætter:

Denne dobbelthed med både elementer af straf og social indsats ses i ungdomskriminalitetslovens formålsparagraf. Det fremgår således af den indledende bestemmelse i ungdomskriminalitetsloven, at formålet med loven er at forebygge kriminalitet. Det primært strafferetlige mål om at forebygge kriminalitet skal imidlertid delvist opnås ved socialretlige indsatser til barnets eller den unges bedste, indsatser som skal være helhedsorienterede, bygge på barnets eller den unges egne ressourcer og tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering af barnets eller den unges og familiens forhold. Samtidig var en af bevæggrundene for at oprette Ungdomskriminalitetsnævnet, at børn og unge skal opleve, at kriminelle handlinger har konsekvenser, hvilket er et udpræget strafferetligt hensyn (Laursen et al., 2022 s. 21).

Det kan altså udledes at praktikerne ikke ser afgørelserne fra UKN som værende forbundet med en straf til børnene, men snarere at de foranstaltninger, som iværksættes samt de efterfølgende tilsyn er med til at forebygge at børnene kommer ud i yderligere kriminalitet. Omvendt ses det at samfundsdebatten problematiserer UKN, idet flere aktører, såsom DS og Institut for Menneskerettigheder, har en forståelse af oprettelsen af UKN som værende en straf for børn, som de ikke finder hensigtsmæssige qua barnets alder og modenhed.

Dette leder os frem til spørgsmålet om man *kan* eller om man *skal* straffe et barn? Og i høj grad hvornår et barn overhovedet kognitivt er i stand til at forstå konsekvenserne af sine egne handlinger? Dette vil vi forsøge at diskutere os frem til i næste afsnit.

Hvornår er et barn kognitivt i stand til at forstå konsekvenserne af egne handlinger?

Vi vil nu bevæge os væk fra den interaktioniske og socialkonstruktivistiske videnskabsteori, og i stedet tillægge projektet en psykologisk og sociologisk tilgang for at udlede et andet perspektiv, hvor kritikken har belæg i pædagogiske forskningsteorier og udviklingspsykologien. Inddragelsen af udviklingspsykologien taget afsæt i en mere positivistisk videnskabsteoretisk tilgang, hvilket vi ser som mulighed for at skabe en endnu bredere og nuanceret forståelse for problemstillingen. “Betegnelsen positivisme dækker over forskellige videnskabsteoretiske traditioner, som har det til fælles, at de tager udgangspunkt i en grundidé om, at videnskabelig viden er noget, der bliver skabt i studiet af en objektivt eksisterende fysisk virkelighed” (Christensen, 2022, s. 53). Ifølge dette perspektiv fremlægges én forståelse af den rejste problemstilling, hvor vi dog fortsat ønsker at værne om at være tro mod projektet gennemgående videnskabsteoretiske tilgange. Vi er derfor bevidste om ikke at betragte det udledte som værende vores endegyldige forståelse af, hvorvidt L 84 harmonerer med barnets bedste.

Da vi forinden projektets start læste L 84 samt den debat der efterfølgende blev rejst, blev vi meget optaget af, hvorvidt det er konstruktivt at straffe børn. Vi blev især interesseret i diskussionen om, hvornår et barn kognitivt kan forstå konsekvenserne af sine handlinger, som der er fremlagt i L 84, at børnene skal kunne. Dette vil derfor i følgende afsnit blive diskuteret, da vi har erfaret, at de praktikere som vi har interviewet, har en modsatrettet holdning end den forståelse som bliver fremlagt i den offentlige debat.

Forskning udarbejdet af Inge Bryderup, som er professor ved Aalborg Universitet, viser at konsekvensorienteret og adfærdsregulerende pædagogik ikke hjælper de unge. Bryderup udtrykker, at de unge skal lære at tage ansvar for sine egne handlinger, og ikke straffes. Hun mener, at det de unge har brug for er omsorg og støtte (Tholl & Gaardmand, 2011). Det skal dog bemærkes at Bryderups forskning er foretaget på en sikret institution, hvor unge sidder varetægtsfængslet. Vi vælger dog alligevel at anvende forskningen i kontekst til UKN, da politikernes hensigt med LBU ligeledes var

at børnene skulle lære at tage ansvar for deres handlinger. Ligeledes understreger Heidi fra familieafdelingen at hensigten ved nævnet netop er at barnet skal lære at der er konsekvenser af de handlinger som barnet foretager sig og de beslutninger de træffer. “[...] Men der hvor det godt kan være svært, det er hvis barnet kun er 10 år eller 11 år. Altså så er frontallapperne inde i hjernen altså ikke udviklet til at forstå det [...]” (bilag 6).

Når praktikerne og forskning har en forståelse af, at børn i denne alder ikke kognitivt er udviklet til at kunne forstå konsekvenserne af deres handlinger, men der samtidig fra politisk side bliver iværksat en ny lovgivning, hvor bagtanken netop har været at børnene skal kunne forstå konsekvenserne af deres handlinger, bliver vi interesseret i, hvorvidt børnenes hjerne reelt er udviklet nok til at kunne konsekvensberegne. For hvornår er et barn egentlig i stand til at forstå konsekvenserne af sine egne handlinger og samtidig lære fra det?

Psykologisk teori beskriver at et barn i seks-syv-årsalderen begynder at kunne forholde sig til sig selv på et tankeplan. Omkring otte-ti-årsalderen begynder barnet at være i stand til at forstå at regler er sociale konstruktioner som er baseret på enighed og moral, og som samtidig er foranderlige og kan forhandles om. Ligeledes får stolthed og skyld en stor betydning for barnet, både i kraft af andres vurdering, men også på grund af barnets egen ansvarsfølelse. Barnet begynder i denne alder at udvikle en samvittighed (Hart & Møhl, 2017).

I 10-12-årsalderen begynder barnet selv i stigende grad at skabe relationer og samværsformer med jævnaldrende. I 12-årsalderen bliver barnet i langt større omfang i stand til at tage hensyn til intentionen bag handlinger og forholde sig til modsætningsfyldte følelser over for andre (ibid.).

I teenageperioden er hjernen i hastig forandring, hvorfor den anatomisk og neurokemisk er forskellig fra en voksenalder. Kønshormonudskillelsen i præpuberteten stimulerer neuroner til at forøge antallet af neurale forbindelser, og i løbet af puberteten sker der en fornyet beskærings- og specialiseringsproces i hjernens grå substans specielt i lillehjernen, parietal-, frontal- og temporallapperne. Denne kønshormonudskillelse har en organiserede effekt på hjernens strukturer. Grundet den omfattende neurale reorganisering er teenageres nervesystem mere skrøbeligt. Teenageren søger efter mål og mening hvilket gør barnet mere sårbar over for gode og dårlige sociale påvirkninger, gruppepres og kulturdannelse (ibid.).

Ud fra udviklingspsykologien må det altså antages, at barnet kognitivt kan være udfordret på at forstå konsekvenserne af deres handlinger. Det fremgår at børn omkring 12-års alderen bliver i stand til at forstå intentioner bag handlinger, dog er vores betragtning, at dette ikke sker infinitivt fra den ene dag til den anden, men rettere at børnene i denne periode er i en kognitiv proces, som langsomt udvikles. Derudover mener vi også at børn er forskellige, og at det må antages at der også vil være børn som ikke er kognitivt alderssvarende, hvorfor der vil være nogle 12-årige børn, der endnu ikke er i stand til at forstå intentionen bag deres handlinger. Vi må ydermere også antage at flere af de børn, som er henvist til UKN har sværere ved at konsekvensberegne qua deres ADHD eller andre lignende problematikker, hvilket kan være forstyrrende elementer i deres udviklingsproces.

Derudover kan det ligeledes udledes fra udviklingspsykologien at barnet er ekstra sårbar overfor gruppepres, idet de formentlig higer efter anerkendelse fra deres jævnaldrende, hvortil der kan være en risiko for at børnene vil føle sig presset til at begå kriminalitet for ikke at blive stemplet af gruppen som værende en outsider.

Der ses altså forskellige faktorer som indikerer, at barnet kan have svært ved at forstå konsekvenserne af sine egne handlinger. Vi er dog bevidste om at dette er vores egen fortolkning af udviklingspsykologien, hvorfor vi vil forholde os undrende og ikke konkluderende overfor hensigten bag L 84 og psykologien bag.

At børnene måske ikke rent kognitivt er i stand til at forstå konsekvenserne af deres handlinger, harmonerer ikke med at tanken bag L 84 netop er at børnene skal kunne mærke en konsekvens af den kriminalitet, som de har begået. Nogle af de børn, som bliver påduttet en afgørelse i UKN kan risikere at være nogle børn, som egentlig ikke er i målgruppen, hvorfor man risikerer at straffe nogle børn, som rent faktisk bare er kommet til at træde ved siden af en enkelt gang. Omvendt kan det diskuteres om det er propert over for offeret af en eventuel forbrydelse, at barnet ikke oplever en konsekvens af gerningen, set ud fra offerets retsfølelse.

Spørgsmålet bliver derfor om det er graden af kriminalitet, der skal afgøre hvorvidt barnet skal opleve en konsekvens, eller om konsekvensen skal tilpasses det enkelte barn, således at barnet lærer af sine uhensigtsmæssige handlinger samtidig med at konsekvensen udformes på en sådan måde at der tages højde for barnets modenhed, alder og kognitive udvikling. Ud fra vores empiri fra informanterne ser

vi, at de alle forsøger at tilpasse arbejdet med børnene ud fra det enkelte barns præmisser med hensyntagen til modenhed og alder. Vi ser en politisk modstand til dette i og med at L 182 foreslog, at der skal skabes et incitament til at nævnsmedlemmerne hyppigere vælger at træffe afgørelse om straksreaktioner end det er tilfældet i dag. Ud fra den empiri vi har brugt i projektet, ser Institut for Menneskerettigheder på straksreaktioner som værende et udpræget strafferetligt hensyn, hvorfor vi ud fra ovenstående ser en karambolage mellem forståelserne som for os synes kontrastfyldte. Spørgsmålet bliver måske så i stedet, hvordan man forener den øget brug af straksreaktioner med barnets bedste, så der trods straksreaktionerne samtidigt bliver taget højde for barnets modenhed, alder samt udvikling og trivsel.

Umiddelbart kan et barn kognitivt have svært ved at forstå konsekvenserne af egne handlinger, idet deres hjerne ikke er færdigudviklet endnu samtidig med at hjernen er under massiv udvikling i præpuberteten. Vi udleder dermed en risiko for at de meget unge børn ikke er modne nok til at kunne beregne konsekvenserne af deres handlinger. Som det ligeledes fremstilles i analysen, er børnene, hvis sag behandles i UKN, stillet retssikkerhedsmæssigt svagere end børn, hvis sag er behandlet i kommunen. Dette giver anledning til en undren hos os i forhold til, hvordan det kan være, at intentionen med L 84 var at børn skal lære konsekvenserne af deres handlinger, men samtidig ikke er kognitivt moden til at kunne omsætte dette, og så oven i det ikke har de samme retssikkerhedsmæssige beføjelser for at kunne have indflydelse i egen sag. Derfor vil vi i nedenstående afsnit diskutere, hvorvidt barnets bedste sikres ved at udvide børnenes rettigheder.

Sikres barnets bedste ved at udvide børnenes rettigheder?

Vi vil nu igen vende tilbage til vores oprindelige videnskabsteoretiske tilgange, hvor fokus er på en interaktionisk og socialkonstruktivistisk forståelse.

Som vi tidligere har analyseret, er børn, hvis sag behandles i UKN, retssikkerhedsmæssigt stillet svagere end de børn, hvis sag behandles jf. SEL. Dette til trods for at barnet kan have iværksat nøjagtigt den samme foranstaltning. UKN's afgørelser kan som udgangspunkt ikke påklages til anden administrativ myndighed, på nær få antagelser ved særligt indgribende foranstaltninger. Retssikkerheden, eller mangel på samme, har fået en del offentlig kritik, idet UKN's afgørelser opfattes som værende indgribende for barnets liv, og at de efter anden lovgivning godt kan påklages.

Så skal børn i denne målgruppe tildeles flere rettigheder, skal klagereglerne i LBU sidestilles med reglerne efter SEL eller skal klagesystemet forblive som det er etableret?

Vi udleder flere fordele i at sidestille LBU's klageadgang med SEL. En udvidet klageadgang vil være et fordelagtigt hensyn, hvis vi tænker barnets bedste ind i ligningen. En udvidet klageadgang ville sikre hensigten om, at indsatserne skal fastlægges ud fra barnets bedste, at sagsbehandlingen skal være helhedsorienteret samt at barnets synspunkter altid skal inddrages i passende omfang, hvilket fremgår af L 84. Institut for Menneskerettigheder er i deres betragtning meget skråsikre i forhold til at klageadgangen bør udvides. En advokat fremhæver i Institut for Menneskerettigheders rapport at: "Det er fuldstændig klokkeklart, at vi skal have en klageinstans i UKN-sager, så man kan få rettet retspraksis, så den giver mening i samfundet. Ellers kan man ende med at blive dømt, uden at det er hensigtsmæssigt" (Laursen et al., 2022 s. 27). Ydermere lægger vi vægt på, at klageadgangen for UKN-sager befinder sig en i gråzone idet retten til retfærdig rettergang flere steder er beskyttet i menneskeretten herunder i jf. Lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 6. Denne bestemmelse gør sig gældende i alle straffesager. Derfor bliver den kun relevant for sager i UKN, når de må anses for værende straffesager. Om straffesager fremgår det af rapporten at:

Der skal være tale om en forseelse af en vis alvorlig karakter, i lighed med en overtrædelse af straffeloven, og straffens karakter og strenghed (længde) – både den mulige og den faktisk udmålte – skal være væsentlig og af betydning, for at sagen kan anses for at være en straffesag efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 (Laursen et al., 2022, s. 18).

Der ses altså tungtvejende argumenter for at udvide klageadgangen for LBU. Spørgsmålet bliver så om det i praksis giver mening i forhold til hvorvidt børnene i denne alder evner at gøre brug af disse rettigheder.

Hvis klagereglerne i LBU sidestilles med klagereglerne efter SEL er det stadig kun de 12-17-årige som bliver omfattet af retssikkerhedsgarantien jf. SEL § 167. De 10-11-årige står altså stadig stillet retssikkerhedsmæssigt svagere grundet deres alder. Hvorvidt klageadgangen skal sænkes til 10 år i sager behandlet i UKN, syntes vi at afhænge af, hvorvidt barnet kognitivt er i stand til at omsætte de rettigheder, som de bliver givet. Vi kan blive i tvivl om, hvorledes barnet formår at gøre brug af de rettigheder de har samt om det er til barnets bedste at placere så stort et ansvar for retssikkerheden

ved et 10-årigt barn. Vi ser det umiddelbart usandsynligt at et 10-årigt barn vil være i stand til at stå op for sig selv i sådanne tilfælde og om de overhovedet reelt ville vide hvad rettighederne indebærer. Omvendt kan man sige, at når barnet ikke har rettighederne, så kan man risikere, at barnet bliver dømt for noget, som vedkommende ikke har gjort. For at sikre barnet den retssikkerhed, som de ifølge Institut for Menneskerettigheder har krav på, men samtidig sikrer barnets bedste, kan et forslag til en mellemvej være, at det for de 10-11-årige blev forældremyndighedsindehaveren(e) som påtog sig rettighederne med beføjelse til at kunne klage på vegne af barnet. Dette vil dog være betinget af, at barnet og forældremyndighedsindehaveren(e) har samme interesser.

Etiske overvejelser i arbejdet med kriminalitetstruet børn

Da vi forud for projektets start læste L 84, blev vi som tidligere nævnt hurtigt optaget af hvorvidt det er konstruktivt at straffe børn, mens vi samtidigt i denne debat også så en mulig risiko for etiske uoverensstemmelser. Dette springer os i øjnene idet man i UKN har med meget unge børn at gøre - børn helt ned til 10 år. Her kan særligt balancen mellem de *pligtetiske* og *omsorgsetiske* overvejelser blive dilemmafyldte (Aadland, 2016, s. 81 & 93). Socialrådgiveren er ved pligtetikken i kraft af sin profession forpligtet til at overholde vedtagne love og juridiske retningslinjer. Det vil sige, at der ikke altid blot skal tages højde for hvad handlingen fører til, men i høj grad også hvorvidt denne er korrekt inden for de fastsatte retningslinjer socialrådgiveren er underlagt. På den anden side har socialrådgiveren pligt til at handle ud fra omsorgsetikken, ved at udvise støtte og omsorg i arbejdet med udsatte borgere. Det bliver altså op til den enkelte socialrådgiver at finde balancen herimellem. Vi ser en udfordring i at omsorgsetikken naturligvis skal være til stede i form af støtte, omsorg og empati, men at dette dog ikke skal blive styrende og resultere i medlidenhed med betydning for de beslutninger der skal træffes. Dette fordi man stadig har med børn at gøre, som har overtrådt reglerne og fordi hensigten er, at vejen ind i den kriminelle løbebane skal bremses mens børnene stadig er små, og endnu ikke er omfattet af det strafferetlige voksensystem. Dette understøttes af nævnsrepræsentant Trine, der fremhæver, at der her ses en gråzone hvortil hun tilføjer:

[...] men jeg tror også jeg sagde tidligere, at for mig handler det om at vi kan få givet dem den rette hjælp, inden de fylder 15, fordi så tror jeg på at de er sværere, eller at de er nemmere at redde inden de fylder 15. Og jeg tror der er større sådan incitament fra vores side, til egentlig at gøre noget fordi, hvis de som 15-årige eller 16-årige får de her pletter på straffeattesten,

altså så oplever vi virkelig bare, at så kan det hele være lige meget. De får en ekstra chance, når vi egentlig fanger dem inden de fylder 15. Og ja, det tror jeg, at det er det der gør etisk, at jeg kan være i det, at jeg tror på at det hjælper, at hjælpe dem tidligere (bilag 4).

Konklusion

Projektet havde til formål at undersøge hvilke forståelser der findes blandt praktikere og andre aktører på børneområdet om forholdet mellem forebyggelse og straf af børn i alderen 10-14 år, og hvordan lovforslag 84 og oprettelsen af Ungdomskriminalitetsnævnet harmonerer med tanken om, at barnets bedste bør komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende børn. Dette spørgsmål er forsøgt besvaret ved indsamling af egen empiri der resulterede i en analyse af problemstillingen, hvortil vi har udarbejdet en diskussion. Vores indsamlede empiri er grundlag for besvarelsen hvortil dette er suppleret af forståelser fra anden forskning og litteratur. I følgende konklusion vi vil sammenfatte de dokumenterede forståelser af problemstillingen.

Vi har indledningsvist i analysen udledt forståelser i forhold til retssikkerheden for målgruppen. Her konkluderer vi at der hersker en udbredt forståelse af, at det nye system i kraft af L 84, adskiller sig væsentligt fra det forhenværende system, når det gælder retssikkerhed idet børnene nu retssikkerhedsmæssigt stilles langt svagere end da sagerne blev behandlet gennem SEL. Hertil opstår kritik fra andre aktører, særligt Institut for Menneskerettigheder, der opfordrer til at udvide rettighederne for målgruppen. Dette bliver understøttet af praktikernes forståelse, idet de lægger vægt på hvor afgørende det nu bliver, at det er de rigtige børn som henvises til UKN, og altså ikke blot de børn der er kommet til at træde ved siden af. Det er her, vi ser, at barnets bedste kan få svære vilkår på trods af at der blandt andet i lovtæksten til L 84 er beskrevet at barnets synspunkter skal inddrages og tillægges passende vægt i overensstemmelse med modenhed og alder. Vi påtænker at debatten om retssikkerhed udspringer fra at der generelt tolkes forskelligt på L 84 når det kommer til de bagvedliggende intentioner med tiltaget. Et tiltag der bærer præg af en vis form for dobbelthed - en dobbelthed med socialfaglige indsatser på den ene side og strafferetlige hensyn på den anden.

Hele spørgsmålet om forholdet mellem straf, forebyggelse og konsekvenspædagogik er forsøgt tydeliggjort i det foretagne interviews. Hertil udleder vi, at der enighed om at afgørelserne *ikke* er en straf, men forståelserne af straf er dog ganske forskellige. Der ses blandt praktikerne både forståelser af, at

straksreaktioner ikke er meningsgivende ud fra troen om, at børn ikke vil profitere af konsekvenspædagogik, som straksreaktioner fra dette perspektiv anses for. Omvendt ser en anden praktiker straksreaktioner som værende meningsgivende, idet der fremhæves at det er på sin plads at børn lærer at handlinger har konsekvenser, hvortil der gerne må kræves af dem at de selv genopretter egen forvoldt skade. Der er altså enighed om, at intentionen bag straksreaktioner er forebyggelse, men der ses forskellige forståelser for, hvordan denne forebyggelse bedst opnås.

Dog konkluderer vi at denne del af lovgivningen - § 12 om straksreaktioner reelt ikke praktiseres. Her ser vi at praktikernes omsætning af lovgivningen i høj grad er baseret på deres socialfaglige skøn og at denne skønsmæssige frihed bliver tydelig når det gælder implementeringen af love og regler, idet der ikke er social eksistens for lovgivningen før den forvaltes af praktikerne. Dette er med til at understøtte troen om, at det er de forskellige forståelser og tolkninger af loven, der bliver afgørende for praksis.

Vi ser endvidere at der fra andre aktører, er en forståelse af at L 84 og oprettelsen af UKN medfører at den kriminelle lavalder sænkes til 10 år og at børn nu kan indgå i et strafferetligt system hvor socialfaglighed og helhedssyn får sværere vilkår. Dog ser vi, når vi taler med praktikerne, at dette for dem ikke opfattes som en realitet. Praktikerne mener ikke at der er hold i denne kritik og tilføjer ydermere at der udefra ikke er en forståelse for det arbejde, som de reelt udfører. Praktikerne bakker dog op om, at de ser at der er flere instanser og processer i det nye system, sammenlignet med tidligere og at dette kan være forvirrende for børnene. Det ses altså en forståelse om, at systemet er blevet mere bureaukratisk hvor der er andre regler og flere processer i sagsgangen. Dette til trods for, at en afgørelse i en sag kan ende med, at barnet får tildelt nøjagtigt samme foranstaltning som de ville efter SEL eller de måske ovenikøbet havde i forvejen. Forskellen er nu blot at den nu behandles efter LBU frem for SEL.

Ud fra projektet delanalyse 2 kan vi konkludere, at praktikernes forståelse om forholdet mellem forebyggelse og straf er at intentionen på ingen måde er at straffe børn, men at det ud fra et forebyggende aspekt kan være meningsgivende at barnet lærer at deres handlinger har konsekvenser. Derudover beskrives det at det ikke er praktikernes opfattelse at børnene føler sig stemplet i mødet med UKN, men at nogle af børnene derimod finder det sejt, da de formentlig opnår anerkendelse blandt jævn-

aldrende. Det er derfor praktikernes opgave at finde barnets motivation frem for at forebygge yderligere kriminalitet. Forebyggelse bliver dermed først realiserbart, hvis det bunder i en tilstedeværelse af anerkendelse, en egenmotivation og det at barnet bliver i stand til at reflektere.

Gennem diskussionen kan vi udlede at der blandt praktikerne og andre aktører på området er forskellige forståelser for forholdet mellem forebyggelse og straf af børn. Vi ansporer disse forskellige forståelser fra den dobbelthed, der synes at fremtræde i lovteksten. Dette begrundes med at forebyggelse skal opnås gennem socialfaglige indsatser og incitamenter, mens en af bevæggrundene for oprettelsen af UKN samtidigt var at børn skal opleve at blive stillet til ansvar, hvilket en af aktørerne forstår som et udpræget strafferetligt hensyn. Hele tanken om, at børn skal stilles til ansvar, vækker for os opsigt, idet vi stiller spørgsmålstejn til hvornår så unge børn rent kognitivt, er i stand til at forstå konsekvenserne ved egne handlinger. Vi udleder ved hjælp af forskning at konsekvensorienteret og adfærdsregulerende pædagogik ikke har forebyggende effekt for børn, men at effektiv forebyggelse i stedet skal funderes ud fra støtte og omsorg. Med udgangspunkt i udviklingspsykologien kan vi konkludere, at der kan være en risiko for, at børnene ikke kognitivt er i stand til at forstå konsekvenserne af deres handlinger. Samtidig med dette diskuteres det om barnets bedste bedst sikres ved at få flere rettigheder, eller om dette vil være til ugunst for barnet, da der potentielt kan blive pålagt en for stor ansvarsfølelse hos barnet.

Sammenfattende udleder vi at der eksisterer mange forskellige forståelser blandt praktikerne og andre aktører på børneområdet om forholdet mellem forebyggelse og straf. Det udledes at praktikerne har en forståelse om at området for ungdomskriminalitet er baseret på en intention om forebyggelse, hvortil der dog hersker forskellige forståelser for hvordan dette opnås. Modstridende ser de andre aktører i højere grad intentionen som værende strafbetonet. Hvorvidt L 84 harmonerer med barnets bedste, afhænger dermed af hvilke forståelser praktikerne og andre aktører på børneområdet tillægger L 84 og oprettelsen af UKN.

Handleforslag

På baggrund af analysen, diskussionen og konklusionen vil vi i følgende afsnit anstille forslag til nye handlemuligheder på forskellige niveauer i det sociale arbejde med kriminalitetstruede børn. Vi vil anvende den russiske/amerikanske psykolog Urie Bronfenbrenners økologiske systemteori, hvor forståelsen er at barnet skal ses som værende en del af en større kontekst. Vi vil derfor inddele handleforslagene i henholdsvis et *makro-*, *meso-* og *mikroniveau* (Socialstyrelsen, 2018, s. 34).

Handleforslag på makroniveau

Som fremstillet i projektets diskussion er børn, hvis sag afgøres af UKN stillet retssikkerhedsmæssigt svagere end børn, hvis sag afgøres af kommunen jf. SEL. Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor, at Folketinget ændrer LBU således at adgangen til at klage over afgørelserne foretaget af UKN udvides så den sidestilles med den klageadgang der er efter SEL (Laursen et al., 2022). I analysen blev det illustreret, at der er en risiko for at barnets bedste får sværere vilkår i UKN, idet børnene ikke har den retsgaranti, som ligger i at kunne klage over de afgørelser, der er blevet truffet. Vi vurderer derfor at en udvidet klageadgang for børn i alderen 12-14 år vil sikre barnets bedste, eller i hvert fald forbedre det, idet barnet på denne måde i højere grad får mulighed for at blive inddraget i den afgørelse, der er blevet truffet.

Såfremt klageadgangen bliver udvidet, vil børnene få sikret den retsgaranti, som både Institut for Menneskerettigheder og DS mener at børnene har ret til. DS beskriver i deres høringssvar til L 84 en problematik i at politiet får en dobbeltrolle ved både at være dem der screener børnene til UKN og derefter indgår som en del af nævnet, der skal afgøre sagen. Desuden er det alene politiets vurdering af om et barn er mistænkt for personfarlig kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet og om barnet er i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet, som afgør om barnet kan komme i UKN. Der kan altså opstå en risiko for, at barnet kommer i UKN på baggrund af en falsk mistanke eller en fejlfortolkning fra politiet og alligevel få pålagt vidtgående foranstaltninger. DS kalder det derfor en alvorlig mangel at børnene ikke har ankemuligheder (Berlau, 2022).

Børn under 12 år har ikke klageadgang jf. SEL § 167, hvorfor børnene i aldersgruppen 10-11 år stadig ikke vil have mulighed for kunne anke afgørelsen foretaget af UKN, hvis klageadgangen bliver udvidet. Hvorvidt klageadgangen skal sænkes til 10 år afhænger af, om børn i den aldersgruppe kognitivt

vil kunne forstå de rettigheder, som følger med klageadgangen og om de endvidere evner at gøre brug af dem.

Ved at udvide klageadgangen vil det give børnene og forældrene flere handlemuligheder, idet de har mulighed for at kunne få en større stemme ind i deres egen sag. Det kræver dog politisk incitament idet LBU skal ændres, hvorfor vi er bevidste om at dette er et handleforslag som er vanskeligt at implementere i praksis. Af samme grund vælger vi i det følgende at anlægge forslag til handlemuligheder på henholdsvis et meso- og et mikroniveau.

Handleforslag på mesoniveau

Et andet handleforslag som vi vil anlægge, er hvordan de forskellige mikrosystemer kan arbejde sammen for at skabe en bedre drift. Heidi fra familieafdelingen beskriver hvordan barnet skal forholde sig til mange forskellige personer da barnet foruden deltagelsen i UKN skal afholde tilsynssamtaler med både UKF og kommunen. Heidi fortæller at hendes opfattelse er at børnene ikke kan se meningen med det. Bronfenbrenner beskriver at når der er forbindelse mellem mikrosystemerne, og når de i mesosystemet supplerer og anerkender hinanden vil det skabe en positiv støtte for barnets udvikling (Socialstyrelsen, 2018). Vi foreslår derfor at der kommer et større fokus på at de forskellige instanser omkring barnet skal supplere og anerkende hinanden. Både informanten fra UKF og informanten fra familieafdelingen beretter dog om at de oplever at samarbejdet mellem de to instanser er fint, men vi hæfter os alligevel ved at Heidi fremhæver, at hendes oplevelse er at børnene ikke kan se meningen med de forskellige instanser samt at hendes opfattelse af at de mere pædagogiske metoder, som de anvender i UKF, ikke er noget som harmonerer med den dagligdag som barnet i forvejen er en del af. Derfor foreslår vi at UKF og familieafdelingen afholder tilsynssamtalerne med samme afsæt i socialfaglige redskaber som eksempelvis *de tre huse* (Raun, 2019, s. 1). Yderligere skal det sikres at mikrosystemet i hjemmet, altså familien, supplerer og anerkender de tiltag som iværksættes af UKN, således at barnet bliver støttet i at udvikle sig i en positiv retning væk fra kriminalitet. Dette kunne eksempelvis bestå i at familien i højere grad bliver inddraget i problemløsningen af børnenes kriminalitet. I 2021 blev der for de 10-14-årige truffet afgørelse om et forbedringsforløb i form af en kontaktperson i 186 sager, hvorimod der for samme målgruppe blev truffet afgørelse om et forbedringsforløb i form af familiebehandling eller behandling af problemer i 124 sager (Ungdomskriminalitetsnævnet, 2022). Et handleforslag på mesoniveau kunne derfor være, at der i højere grad blev tænkt

forældrene ind i afgørelserne, således at forældrene kan støtte mere op omkring barnets udvikling. Det er dog væsentligt at påpege, at nogle af de børn, som er henvist til UKN kan være anbragt uden for hjemmet, hvorfor familiebehandling i disse tilfælde måske ikke bliver iværksat.

Handleforslag på mikroniveau

En af de forståelser på hvordan barnets bedste bedst sikres bliver illustreret i vores interview med ungetilsynsførende Rikke. Hun beskriver at noget af det som de fokuserer på hos UKF er at give børnene ros og anerkendelse, hvilket de ser som nøglebegreber, da det ikke altid er noget som børnene har været vant til. Alle vores informanter italesætter at de inddrager børnene på hver deres måde. Rikke fra UKF beskriver blandt andet, hvordan de kan tage tilsynssamtalen udenfor gående, såfremt barnet ønsker dette. Derudover har de en kasse med 'dimleredskaber', som barnet kan sidde og lege med, hvis barnet har svært ved at koncentrere sig. Heidi fra familieafdelingen beskriver at børnene inddrages i alt det de kan. Hun nævner også at hvis barnets modenhed og alder tilsiger det, kan barnet deltage i første del af samtalen, gå ud, og komme tilbage for at høre resultatet. Nævnsrepræsentant Trine fortæller at de i samtalen altid taler til barnet, og ikke om barnet, for at inddrage barnet.

Ingen af informanterne nævner at de anvender det socialfaglige redskab de tre huse i samtalen. De tre huse er et effektivt værktøj til at få barnets perspektiver i spil, da redskabet sikrer, at samtalen foregår i børnehøjde (Raun, 2019). For at sikre at L 84 og oprettelsen af UKN harmonerer med barnets bedste foreslår vi at barnet inddrages i alle de instanser der er omkring barnet i forbindelse med en afgørelse efter LBU. For at sikre denne inddragelse vil vi tage udgangspunkt i initiativer, som informanterne selv frembringer, som er at ros og anerkendelse er nøgleord. Barnet skal føle sig hørt, set og anerkendt. Barnet skal føle at de rent faktisk duer til noget på trods af at de har begået en kriminel handling. Derudover vil vi foreslå at de tre huse, eller andre lignende socialfaglige redskaber, anvendes i samtalen med barnet, både under nævnsmødet, men også i de efterfølgende tilsynssamtaler med UKF og kommunen. Vi er klar over at socialrådgivere på børneområdet i høj grad bruger socialfaglige redskaber, hvorfor der er en chance for at praktikerne allerede anvender de tre huse i arbejdet med børn henvist fra UKN. Vi vil ligeledes påpege, at vi ikke har spurgt informanterne mere konkret ind til brugen af socialfaglige redskaber.

Vi forventer dermed at brugen af socialfaglige redskaber vil være med til at sikre, at barnet reelt bliver hørt, og at der er chance for at nogle af de bagvedliggende årsager til at barnet begår kriminalitet kommer frem i lyset.

Litteraturliste

- Aadland, E. (2016). *Etik - dilemma og valg*. Dansk Psykologisk Forlag.
- Basse, E. M. (1989). Juridisk empirisk forskning med administrativ praksis som studieobjekt - nogle refleksioner over udfordringer, vanskeligheder og hjælpemidler. *Regulering og styring - en juridisk teori- og metodebog* (s. 77-89).
- Becker, H. S. (2005). *Outsidere. Studier i afvigelsessociologi*. Hans Reitzels Forlag.
- Bekendtgørelse af FN-konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder (*1). Nr. 6 af 16.01.1992.
- Berlau, M. (12. oktober 2022). *Høringssvar til lovforslag om bekæmpelse af ungdomskriminalitet*. Dansk Socialrådgiverforening. <https://socialraadgiverne.dk/hoeringssvar/hoeringssvar-til-lovforslag-om-bekaempelse-af-ungdomskriminalitet/>
- Bundesen, P. (2015). Hvad er sociale problemer? I P. Bundesen, A. B. Christensen & T. Rasmussen (red.), *Sociale problemer* (s. 23-46). Hans Reitzels Forlag.
- Bømler, T. U. & Seemann, J. (2003). Bureaukratiet som organisationsform. *Sociale organisationer i en omstillingstid* (s. 26-53). Socialpæd. Bibliotek.
- Christensen, J. (2022). Positivism - fremstilling af evidens. I M. Christensen, R. E. Jørgensen, N. H. Lysen, & C. Rosenberg (red.), *Videnskabsteori og socialt arbejde - en grundbog*. (s. 53-72). Samfundslitteratur.
- Engen, M. & Nielsen, V. B. (2022). Anvendt kvalitativ metode. I M. Engen, P. Østergaard, C. F. Svensson, & V. B. Nielsen (red.), *Problembaserede undersøgelser på socialrådgiveruddannelsen* (s. 147-160). Hans Reitzels Forlag.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse). Nr. 679/2016 af 27.04.2016
- Fuglsang, T. & Hansen, S. B. (2021). *Udvikling i børne- og ungdomskriminalitet 2011-2020. Med Separate opgørelser for kommuner og politikredse*. Justitsministeriets Forskningskontor. <https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2021/06/Udvikling-i-boerne-og-ungdomskriminalitet-2011-2020.pdf>

- Forslag til lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Lovforslag nr. 84 af 2018-19. Som fremsat d. 26.10.2018.
- Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love. Lovforslag nr. 182 af 2021-22. Som fremsat d. 27.04.2022.
- Forvaltningslov. Nr. 571 af 19.12.1985, som senest ændret ved lov nr. 433 af 22.04.2014
- Harder, M. (2018). Helhedssyn - et begrebs udvikling. I M. Harder, & M. A. Nissen (red.), *Helhedssyn i socialt arbejde* (s. 27-46). Akademisk Forlag.
- Hart, S. & Møhl, B. (2017). Udviklingspsykologi. I E. Simonsen, & B. Møhl (red.), *Grundbog i psykiatri* (s. 65-92). Hans Reitzels Forlag.
- Ingemann, J. H., Kjeldsen, L., Nørup, I. & Rasmussen, S. (2019). *Kvalitative undersøgelser i praksis. Viden om mennesker og samfund*. Samfundslitteratur.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Interview. Det kvalitative forskningsinterview som håndværk* (3. udg.). Hans Reitzels Forlag.
- Laursen, M. L., Thage, E. & Pallesen, N. C. (2022). *Ungdomskriminalitetsnævnet i et menneskeretligt perspektiv*. Institut for Menneskerettigheder. https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/media/document/Ungdomskriminalitetsn%C3%A6vnet_juni2022_accessible.pdf
- Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Nr. 1705 af 27.12.2018.
- Lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Nr. 285 af 29.04.1992, som senest ændret ved lov nr. 138 af 26.01.2022.
- Lov om social service. Nr. 573 af 24.06.2005, som senest ændret ved lov nr. 170 af 24.01.2022.
- Lysen, N. H. & Christensen, M. (2022). Skabelse og anvendelse af videnskabelig viden. I M. Christensen, R. E. Jørgensen, N. H. Lysen, & C. Rosenberg (red.), *Videnskabsteori og socialt arbejde - en grundbog*. (s. 19-50). Samfundslitteratur.
- Meeuwisse, A. & Swärd, H. (2014). Introduktion: Hvad er et socialt problem? I A. Meeuwisse, & H. Swärd (red.), *Perspektiver på sociale problemer* (s. 21-54). Hans Reitzels Forlag.
- Mørk, A. (2019). *Børns processuelle rettigheder i tvangsanbringelsessager*. Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Nielsen, V. L. (2007). Indbydelse til dans omkring markarbejderadfærdsbegrebet. *Når politik bliver til virkelighed. Festskrift til professor Søren Winter*, 7(23), 149-170.
- Nørgaard, B. (2005). Axel Honneth og en teori om anerkendelse. *Tidsskrift for Socialpædagogik*, 16,

63-70.

- Pedersen, M. L. & Lindstad, J. M. (2011). Første led i fødekæden? En undersøgelse af børn og unge i kriminelle grupper. *Justitsministeriets Forskningskontor*. <https://www.ft.dk/samling/20101/almde/reu/bilag/524/1014587.pdf>
- Poulsen, S. P. & Johansen, M. (2018a). *Spørgsmål nr. 17 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (L 84)*. Justitsministeriet. <https://www.ft.dk/samling/20181/lovforslag/L84/spm/17/svar/1532624/1973710.pdf>
- Poulsen, S. P. & Johansen, M. (2018b). *Spørgsmål nr. 16 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (L 84)*. Justitsministeriet. <https://www.ft.dk/samling/20181/lovforslag/184/spm/16/svar/1536011/1979320.pdf>
- Raun, S. S. (juni 2019). 'De Tre Huse: Et redskab til børnesamtalen'. *Forebyggelsesstrategien: KLAR til læring- i fællesskaber*. <http://klartillaering.dk/media/6071450/Nyhedsartikel-juni.pdf>
- Regeringen. (2017). *Alle handlinger har konsekvenser. En reform af indsatsen mod ungdomskriminalitet*. Justitsministeriet. https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2017/10/reform_ungdomskrimi_a4_30.pdf
- Servicestyrelsen. (2011). *Håndbog om Barnets Reform*. Socialstyrelsen. <https://socialstyrelsen.dk/udgivelser/handbog-om-barnets-reform>
- Socialministeriet, Servicestyrelsen & KL. (2010). *Barnets Reform*. Kommunernes Landsforening. https://www.kl.dk/media/3733/vjv1zg_hhwnaorccam-w.pdf
- Socialstyrelsen. (2018). *Kvalitet i sagsbehandling - en håndbog i anvendelse af ICS og udredningsværktøjet*. Socialstyrelsen. <https://socialstyrelsen.dk/udgivelser/kvalitet-i-sagsbehandlingen-2013-en-handbog-i-anvendelse-af-ics-og-udredningsvaerktøjet>
- Socialstyrelsen (30. november 2022a). *Barnets Reform*. <https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/sagsbehandling-born-og-unge/om-sagbehandling-born-og-unge/barnets-reform>
- Socialstyrelsen (16. oktober 2022b). *De 50 risikofaktorer*. <https://socialstyrelsen.dk/unge/kriminalitet/redskaber/problemskabende-ungegrupperinger/viden-om-born-og-unge-i-risiko/de-50-risikoindikatorer>
- Social- og Ældreministeriet. (30. november 2022). *Aftale mellem regeringen og Venstre, Dansk*

Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne om reformen Børnene Først. Social-, Bolig- og Ældreministeriet. https://sm.dk/Media/637564119713533853/Aftaletekst%20B%C3%B8rnene%20F%C3%B8rst_FINAL%20-%20med%20Kristendemokraterne.pdf

Straffeloven. Nr. 126 af 15.04.1930. Som senest ændret ved lov nr. 1360 af 28.09.2022.

Thagaard, T. (2010). *Systematik og indlevelse - en indføring i kvalitativ metode*. Akademisk Forlag.

Tholl, S. & Gaardmand, N. G. (26. april 2011). 'Eksperter: Hård konsekvens virker ikke på de helt unge'. *Information*.

<https://www.information.dk/indland/2011/04/eksperter-haard-konsekvens-virker-paa-helt-unge>

Toft, T. (19. oktober 2017). 'VK-regeringen sænkede den kriminelle lavalder til 14 år. Det fik ikke de unge til at begå mindre kriminalitet. Tværtimod.' *Information*. <https://www.information.dk/indland/2017/10/vk-regeringen-saenkede-kriminelle-lavalder-14-aar-fik-unge-begaa-mindre-kriminalitet-tvaertimod>

Ungdomskriminalitetsnævnet (2020). *Ungdomskriminalitetsnævnets årsberetning 2019*. Ungdomskriminalitetsnævnet. <https://www.ungdomskriminalitetsnaevnet.dk/wp-content/uploads/2020/09/aarsberetning-2019.pdf>

Ungdomskriminalitetsnævnet (2021). *Ungdomskriminalitetsnævnets årsberetning 2020*. Ungdomskriminalitetsnævnet. <https://www.ungdomskriminalitetsnaevnet.dk/wp-content/uploads/2021/07/aarsberetning-2020.pdf>

Ungdomskriminalitetsnævnet (2022). *Ungdomskriminalitetsnævnets årsberetning 2021*. Ungdomskriminalitetsnævnet. <https://www.ungdomskriminalitetsnaevnet.dk/wp-content/uploads/2022/06/ungdomskriminalitetsnaevnets-arsberetning-2021.pdf>

Bilagsliste

Bilag 1: Interviewguide til nævnsrepræsentant for kommunerne i Ungdomskriminalitetsnævnet.

Bilag 2: Interviewguide til ungetilsynsførende fra Ungekriminalforsorgen.

Bilag 3: Interviewguide til socialrådgiver fra en familieafdeling.

Bilag 4: Transskriberet interview med nævnsrepræsentant for kommunerne i Ungdomskriminalitetsnævnet.

Bilag 5: Transskriberet interview med ungetilsynsførende fra Ungekriminalforsorgen.

Bilag 6: Transskriberet interview med socialrådgiver fra en familieafdeling.